

nr 99
2012-12
25 kr

DISKULOGEN

med Släktforskarnytt

SwedGen Tour
FUNKTIONÄRSTRÄFF
Släktforska i Danmark och Norge

Aktivitet hos DIS-Bergslagen.

Foto: Brage Lundström

3 Ledaren

Information från föreningens ordförande.

4 Kort & Gott

Nyheter om bl.a. att Ancestry har sålts för 1,6 miljarder dollar, vår sockenindelning är i fara samt att du kan leta bland tio petabytes med information på the Internet Archive.

5 Kallelse till årsmötet

Kallelse till årsmöte 2013 i Mölndal.

6 SwedGen Tour

Charlotte berättar om årets SwedGen Tour där de träffade gamla bekanta och fotograferade kyrkböcker.

10 Funktionärshelg i Linköping

Den exceptionellt lyckade funktionärsträffen i oktober hölls på Frimis i Linköping.

12 Macspalten

Gör en släktbok med bilder, film och ljud.

15 RGD

Projektgruppen berättar hur långt man kommit i arbetet med en rikstäckande genealogisk databas.

17 Släktforskning i Norden

Få reda på de bästa digitala resurserna för att släktforska i Danmark, Norge och Sverige. DIS-Danmark och DIS-Norge delar med sig av sina bästa tips.

18 Forska i Danmark

22 Forska i Norge

25 Forska i Sverige

28 Styrelsereferat

En sammanfattning av vad som hänt på styrelsens möten under året.

29 Kartorna täcker inte allt

En påminnelse om att kartorna som DIS säljer inte alls täcker hela landet.

30 DIS informerar

Avlidna medlemmar och beställningar.

32 Faddrar & Disbytombud

Här finns hjälp med dina problem. Fråga någon i din närhet.

33 Styrelsen

De förtroendevalda som håller ordning i föreningen.

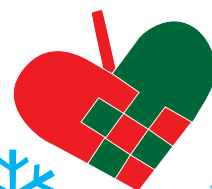
34 Regionföreningarna

Information från Sveriges alla hörn.

Foto: Egon Burman

Tidningen publiceras efterhand även på hemsidan.
Nästa nummer kommer ut i slutet av mars.
Sista dag att lämna material till tidningen är 8 februari.

DISBYT-utveckling...

DISBYT HAR SETT LIKADANT UT UNDER ETT STÖRRE ANTAL ÅR. Databasen har dock vuxit stadigt. Den är säkerligen en av föreningens största tillgångar och var den direkta anledningen till att jag själv gick med för ett antal år sedan. När det nu är dags för ett ansiktslyft är det naturligt att vända sig västerut eftersom DISBYT redan tidigare har utvecklats i samarbete med DIS-Norge. Det kanske inte framgår av DIS hem-sida, men som medlem i DIS Sverige kan man söka även i de norska och danska databaserna med de svenska inloggningsuppgifterna. Enklast är kanske att gå till DIS-Norges hem-sida och göra sökningen därifrån, för där kan du enkelt nå den norska, danska, svenska och finska databasen från samma sida.

Första steget i utvecklingen är att få till ett ansiktslyft och lite förbättringar i sökfunktionen. För senare steg finns många idéer där kommentarsfunktion och någon möjlighet att anmäla rättelser står högt upp på listan.

DISBYT är till för att koppla ihop forskare med varandra, alltså hitta andra som forskar på samma personer för att man ska kunna utbyta information och erfarenheter. Tanken är inte att man ska kopiera data från DISBYT direkt in i sin egen släktforskning, men så går det nog ofta till.

Tanken ligger då nära till hands att parallellt med DISBYT försöka bygga upp en annan databas med "sanningen", alltså en databas som inte är till för att koppla ihop forskare med varandra utan som är till för att verkligen påstå "så här är det". Som framskytnat här

och där håller en arbetsgrupp inom DIS på att undersöka om detta är en möjlig uppgift eller inte. I liten skala är det förstås möjligt – det är ju vad var och en av oss försöker göra i vår egen släktforskning. Att göra det i full skala och täcka in alla som levat i Sverige sedan 1700-talet, och göra det utan att bygga upp en databas full med skräp, är en helt annan uppgift. En arbetsgrupp under täcknamnet RGD håller just på att titta närmare på möjligheten till detta. Man har fått klartecken från styrelsen att ta fram en prototypdatabas för att prova metodiken. Spännande fortsättning följer.

Apropå utveckling, så arbetar man (dvs. just nu främst vår numera heltidsanställda utvecklare Patrik) med att göra en hjärt-lung-transplantation på DISGEN – databasen ska bytas mot en modernare. Det är också ett mycket stort arbete men på funktionärsträffen i oktober kunde Patrik i alla fall, till publikens jubel, demonstrera en tidig prototyp av "DISGEN X" som körde mot den nya databasen. Den såg precis likadan ut som vanliga DISGEN 8.2. Naturligtvis kan vi inte komma med en ny version av DISGEN utan nya funktioner som användarna uppskattar, men först databasbyte, och sedan nya finesser. Samkönade äktenskap och flera föräldrapar för en person ligger högt på prioriteringslistan, men vad det verkligen blir för nyheter är det för tidigt att säga något om.

Tyck till i Dis Forum eller via e-post till ordf@dis.se.

Diskulogen är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

FÖRENINGEN

Föreningen Dis,
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
Fax: 013-149 091
dis@dis.se, www.dis.se
PG: 1 40 33-5, BG: 5009-6742

Medlemsavgift: 150 kr per år.
Famijemedlem: 75 kr per år.
EXPEDITION & FORSKARSTUGA
Hovslagaregatan 3,
Gamla Linköping
Öppet mån-fre kl 9-16.
Kansliet lunchstängt kl 12-13.
Ring gärna innan besök!

KANSLIST
Marie Andersson

REDAKTÖR

Anna Linder, diskulogen@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING

Kontakta redaktör Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE

Daniel Berglund

UPPLAGA

27 000 exemplar

UTGIVNING

4 gånger per år

TRYCK

Sandvikens Tryckeri

ISSN

1101-3826

Ancestry sålt

I oktober i år såldes amerikanska Ancestry för 1,6 miljarder dollar till det europeiska riskkapitalbolaget Permira. Ancestry grundades 1983. Ancestrys vd och operativa chef behåller större delen av sina ägarandelar. Det gör även den största delägaren, Spectrum Equity, som äger ca 30 procent av *Ancestry.com*.

Inga större förändringar ska göras i och med ägarbytet. Man ska fortsätta att satsa på innehåll, teknik och användarupplevelse, samt utveckla erbjudanden inom DNA.

www.genealogi.se

www.permira.com

Snabbare hårddisk

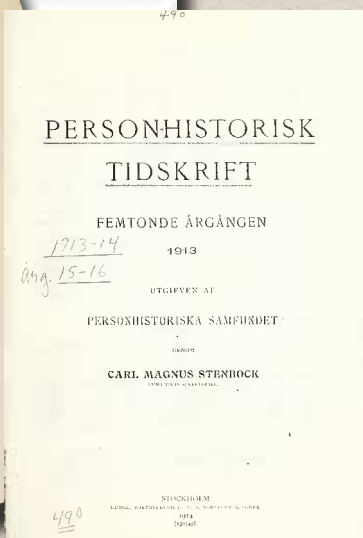
Ssd-diskar är snabba, men även en mekanisk hårddisk kan optimeras för bättre prestanda. Metoden Short Stroking, där man gör partitioner på hårddisken så att sektioner med bäst prestanda används, kan öka datorns hastighet med 15%!

<http://pcforall.idg.se>

Tio petabytes med information

The Internet Archive, ett amerikanskt online-arkiv, har nu 10 petabytes samlat material. En petabyte (PB) är en miljon gigabytes (GB), eller 1000 terabytes (TB). Veldig mycket information finns alltså samlat där, bl.a. alla amerikanska folkräkningar, men utan index. Genom att direkt i sökfältet söka på t.ex. [sweden + genealogy] eller [swedish + family] kan man få fram ett femtiotal intressanta artiklar, bl.a. i form av gamla böcker i pdf-format eller video från lokal-TV.

<http://archive.org>

Rädda våra socknar!

Runt om i landet pågår flera aktioner för att stämma i bäcken för det förslag som finns om att ta bort socken (församling) i folkbokföringen.

Vi trodde att den här frågan hade bordlagts en gång för alla då man beslutade att ersätta socken med begreppet distrikt, som många gånger är detsamma som församling. Vi har accepterat "distrikt" med tanke på att staten och kyrkan har gått skilda vägar.

Skatteverket envisas med att driva frågan av oklara skäl via Finansdepartementet. Just nu pågår ett arbete i departementet på en proposition om att enbart folkbokföra oss på fastighet och kommun. Det finns stor risk att den propositionen kommer till riksdagen inom bara några veckor.

Vi som släktforskar idag har ett ansvar för att framtida släktforskare också ska kunna släktforska! Går detta förslag igenom kommer det att väsentligt försvåra framtida forskning!

Nu brådskar det att påverka så mycket vi kan och hinner! Ta kontakt med din riksdagsman och tala om vad du tycker! Mejladresser till samtliga finns på riksdagens hemsida. Du kan även ansluta dig till Facebookgruppen "Rädda våra socknar".

www.genealogi.se

Välkommen till DIS 33:e årsmöte

Medlemmarna i Föreningen Dis kallas härmed till ordinarie årsmöte lördagen den 9 mars 2013 kl 13.00 på Scandic Hotel, Barnhemsgatan 23, Mölndal.

Foto: Jan Nilsson

Förslag till dagordning

1. Årsmötet öppnas
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av två justeringsmän – tillika rösträknare – att jämte mötesordföranden justera dagens protokoll
4. Fråga om årsmötet blivit i behörig ordning utlyst
5. Val av ordförande och vice ordförande att leda årsmötets förhandlingar samt anmälan om styrelsens val av protokollförare
6. Fastställande av dagordning
7. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelser för 2012
8. Revisorenas berättelse för den tid revisionen omfattar
9. Fastställande av resultat- och balansräkning samt beslut om ekonomiska dispositioner
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter
11. Fastställande av riktlinjer för verksamheten till och med år 2014
12. Fastställande av budget för 2013
13. Beslut om medlemsavgift för år 2014. Styrelsen föreslår att årsmötet bemyndigar styrelsen att senast 1 oktober 2013 fastställa avgiften för 2014. Avgiften ska vara lägst 150 och högst 170 kr per år för ordinarie medlem och lägst 75 och högst 85 kr per år för familjemedlem. Se Dis hemsida för närmare motivering.
14. a) Val av ordförande i föreningen tillika i styrelsen för 1 år
b) Val av vice ordförande i föreningen tillika i styrelsen för 1 år
c1) Fastställande av antal övriga ledamöter i styrelsen
c2) Val av halva antalet ledamöter i styrelsen för 2 år
d) Val av två revisorer, varav en yrkesrevisor, samt två suppleanter
e) Val av valberedning, tre ledamöter varav en sammankallande, jämte två suppleanter
f) Val av ombud till förbundsstämma med Sveriges Släktforskarförbund
15. Fråga om omedelbar justering av punkten 14
16. Anmälan om av DIS styrelse utsedda representanter i övriga organisationer och myndigheter till vilka DIS är anslutet eller äger utse representation
17. Behandling av avgivna motioner, se Dis hemsida
18. Eventuella stadgäändringsförslag, se Dis hemsida
19. Ärenden, som av styrelsen hänskjutits till årsmötet för avgörande, eller i övrigt upptagits på dagordningen
20. Beslut om ärenden att hänskjutas till styrelsen för avgörande
21. Mötets avslutande

AÅRSMÖTET HÅLLS DENNA GÅNG I VÄSTERGÖTLAND, INTE I LINKÖPING. Arrangemanget sker i samarbete med DIS-Väst, som ordnar en utställning samtidigt.

13.00 Årsmötesföredrag om emigrantforskning med föredragshållare Mathias Nilsson från Sverige Amerika Centret i Karlstad. Närmare detaljer kommer att publiceras på Dis hemsida.

14.30 Kaffé och kaka.

15.00 Årsmötesförhandlingar.

Sista motionsdag är 15 januari 2013. Eventuella motioner samt övrigt skriftligt underlag inför årsmötet publiceras på Dis hemsida senast 16 februari och kan rekvideras från Dis kansli, via mejladressen dis@dis.se.

Valberedningens förslag föreligger senast den 23 februari 2013.

Årsmöteshandlingar, motioner med svar, valberedningens förslag, med mera, kommer att publiceras på hemsidan. Där kommer också detaljer kring utställningen att återfinnas, se www.dis.se > Föreningen > Årsmöten.

Välkommen!

STYRELSEN

OBS! Särskild kallelse kommer att utsändas till styrelsemedlemmar och funktionärer där Föreningen DIS står för resa och eventuellt boende.

Vägbeskrivning

Med bil:

Hotellet ligger utmed E6 i Mölndal. Tag av vid avfart 67 (om du kommer från norr) eller 66 (om du kommer från söder). Följ skyltarna mot Mölndals Centrum. Hotellet ligger vid rondellen som ligger strax söder om bron över motorvägen. Parkering finns vid hotellet.

Med tåg:

Pendeltåget Göteborg-Kungälv stannar i Mölndal; därifrån är det ca 500 meters gångväg till hotellet, som syns från järnväghållplatsen.

Med kollektivtrafik:

Se Reseplaneraren på Västtrafiks hemsida, www.vasttrafik.se. Åk till Mölndals centrum. Därifrån är det cirka 300 meters gångväg till hotellet.

I oktober var vi åter i USA för årets SwedGen Tour. En sådan resa planeras och förbereds av oss under nästan ett år i förväg så det känns alltid så härligt och kul att vara på väg, när vi väl kliver ombord på flyget till Boston.

CHARLOTTE BÖRJESSON
charlotte.borjesson@telia.com

OKTOBER RESTE VI TILL NYA PLATSER FÖR ATT HÅLLA våra föreläsningar.

Där träffade vi svenskättlingar som fick information om, och lärde sig, hur man forskar på sina svenska förfäder och släktingar i Sverige.

Olof Cronberg och jag, Charlotte Börjesson, har olika områden som vi föreläser om, men vi brukar dela på ansvaret att förevisa DISBYT och DISPOS. I samband med föreläsningarna har vi inbokade besökare som träffar oss enskilt under en halvtimme för att få svar på sina egna frågor och hjälp med sin släktforskning. För att de ska få så mycket hjälp av oss som möjligt har de bokat in oss i förväg och skickat uppgifter om vad de vill ha hjälp med. Det kan vara allt från att de inte känner till vilken ort deras förfäder kom från i Sverige, när

de emigrerade, och vilken båt de kom till USA med, till att hitta levande svenska släktingar. Vi lägger ner mycket tid på dessa frågor i förväg och försöker hitta så mycket information vi kan och presentera det för besökaren när vi ses. Många gånger har vi t.o.m. varit i kontakt med deras svenska släktingar. De får också information om hur de ska och kan forska vidare för att få mer kunskap om sin släkt. När vi hittar en släkting, levande eller avliden, som de själva har haft svårt att hitta, trillar det ofta glädjetårar nedför deras kinder och då blir även vi själva lite tårögda.

Konferenser med föreläsningar

Vår första konferens var i Sturbridge, sydväst om Worcester i Massachusetts, arrangerad av SARA, Swedish Ancestry

Research Association, och pågick i två dagar. Förutom Anna-Lena Hultman, Anneli Andersson, Olof Cronberg och jag själv, deltog Elisabeth Thorsell och Ingrid Nilsson.

Några dagar senare var vi i Cranston, i västra utkanten av Providence i Rhode Island, på en konferens arrangerad av RISHA, Rhode Island Swedish Heritage Association, under en dag på biblioteket. Då var det bara vi fyra, Anna-Lena, Anneli, Olof och jag.

Den sista konferensen var i Pittsburgh i Pennsylvania, arrangerad av Western PA Genealogical Society, på Carnegie Library i en teatersalong. Biblioteket har här ett stort våningsplan med en otrolig, omfattande samling av böcker, dokument och digitala medel för släktforskning, såväl lokalt som för

Vänster: Fotografier från ett album skänkt till kyrkan i Worcester, Massachusetts. De är tagna av fotografer i Nora resp. i Kristinehamn.

Höger: En vanlig placering av konfirmerationskort att bläddra i, hängande på väggen i samlingslokalen i kyrkan.

Foto: Charlotte Börjesson

hela USA. Andra länder och världsdelar finns det ett stort urval för också. När vi var där hade Olof åkt hem så vi tre tjejer fick klara oss själva.

Kyrkböcker och fotografering

Med hyrbilen som vi brukar ha under resan tar vi oss till de olika platserna. Dessemellan besöker vi svenska kyrkor eller kyrkor som en gång varit svenska. Där kan det finnas böcker över kyrkans svenska medlemmar. Vi blir alltid väl bemötta när vi kommer dit och när vi frågat om vi får fotografera böckerna har vi bara fått positiva besked. I dessa böcker finns det information om när medlemmar i kyrkan föds, döps, konfirmeras, vigs, dör och begravs. Det som motsvarar våra husförhör är ofta uppdelat i ogifta individer och familjer och där framgår

det när och var man är född, ankomst till USA och in- och utflyttningsuppgifter. Årtalen för dessa böcker brukar vara från kyrkans bildande, ofta i slutet av 1880-talet, och framåt. De flesta kyrkor har vi hittat genom SAKA, Svensk-Amerikanska kyrkoarkiv, som finns förtecknade på bl.a. CD-skivan *Emigranten 2001*. De kyrkor vi bestämt i förväg att vi vill besöka har vi varit i kontakt med innan resan och de hälsar oss välkomna och har förberett sig med att plocka fram kyrkböckerna.

Det finns mycket mer att fotografera än kyrkböcker i kyrkan. Det finns gruppfoto på konfirmander, kyrkans ledning, sångkör, söndagsskolebarn med mera och ofta är alla personerna namngivna. Konfirmerationsbilderna sitter vanligtvis uppsatta på väggen eller i

stora plastförsedda hållare för planscher så att man kan bläddra bland dem. En del kyrkor har fått till skänks privata fotoalbum, men i dem, som i så många även här hemma, saknas namn på dem som är fotograferade.

De svenska kyrkorna i USA påminner mer om en förening i sin organisation och det kan förekomma mer eller mindre uppgifter om medlemmarna kyrkorna emellan. Vi väljer de kyrkor som har mest information om sina medlemmar och de kyrkor vi i huvudsak har besökt tidigare år, och även i år, är lutherska som Bethany, First, Gustavus Adolphus, Trinity, Zion samt Evangelical Church. Alla kyrkorna för de svenska traditionerna vidare och firandet av påsk, midsommar, Lucia och jul är mycket uppskattat bland medlemmarna. Kyrkorna

Anneli och Charlotte fotograferar i Warwick, Rhode Island.

Foto: Olof Cronberg

Barnen till Anders och Britta (Betsy) Anderson från en sida i släktbibeln.

➔ i USA ser en nedgång i antalet kyrko-
besökare, precis som här i Sverige, och
det förekommer att kyrkorna går sam-
man. Många av dem bedriver förskola
samt välgörenhet med mat till dem som
tillfälligt inte har råd att köpa sådan.
Kyrkorna har stora samlingslokaler och
välutrustade kök som också kan använ-
das för olika möten både inom kyrkan
och för lokala organisationer och fören-
ingars möten.

Ett annat intresse vi har är att fotogra-
fera gravstenar över begravda svenskar
och det är inte ovanligt att vi hittar kyr-
kogårdar som enbart tillhör den svenska
kyrkan på orten. I år ville vädrets mak-
ter inte vara på vår sida då vi hade möj-
lighet att fotografera gravstenar. I regn
och kallt väderlag är ett besök på kyr-
kogården för att fotografera gravstenar
inget vi rekommenderar.

Gamla och nya bekanta

Under våra resor träffar vi många trev-
liga besökare som vi blir bekanta med
och håller kontakt med efteråt. Det är
alltid lika trevligt att återse bekanta som
deltar vid våra föreläsningar, Carl Eng-

land, Kay Sheldon, Karen Bickford, och
Leonard Franklin för att nämna några.
Andrea Flanagan, Karen Livsey och Ja-
net Larson träffade vi under den senaste
resans gång. Alla är och har blivit med-
lemmar i DIS genom SwedGenTours
resor under åren.

En minnesvärd del av resan var när
vi stannade till i Ridgway, Pennsylvania
då vi var på väg till Jamestown i New
York. Det var en söndag och vi hade inte
planerat att stanna just där men vi skulle
ändå ta en paus. Anna-Lena letade upp
en kyrka och hittade två intressanta och
vi valde Bethlehem Evangelical Luth-
eran Church. Kyrkan var öppen och det
hördes sång och musik där inne. Prästen
hälsade oss välkommen in och när han
hörde att vi var från Sverige så var det
stora famnen. Erik Hart, som han hette,
var klar med sångövningarna i kören
och berättade att han hade svenskt på-
brå själv. Han talade dock inte svenska
men några av kyrkans medlemmar gjor-
de det. Eriks mor, Nancy Olson, hade
rest från Ohio för att vara barnvakt åt
Eriks och hans fru Julies barn. Hela
familjen var samlad i kyrkan. De hade

tid att stanna några timmar och gav oss
tillstånd att fotografera kyrkböcker och
konfirmationskort. Då de själva skulle
ha lunch bjöd de oss att vara med och
äta, vilket vi tacksamt tackade ja till, och
Julie dukade upp en kall buffé i kyrkans
samlingslokal. I köket pågick matlag-
ningen inför måndagens middag, som
var ämnad för kyrkans medlemmar. Fyra
kalkoner i varsin ugn var precis färdigla-
gade och det luktade jättegott. Några av
kyrkans medlemmar började komma in
för att hjälpa till med den övriga maten
så att allt skulle bli klart inför nästa dag.
Även Erik och hans mor Nancy fick dra
sitt strå till stacken medan vi fotografe-
rade färdigt. Erik visade upp en gammal
svensk bibel med sidor som var fyllda
med namn och födelsedatum. Jag foto-
graferade av dessa sidor utan att känna
till släktförhållandena. Nancy hade be-
rättat att hennes morföräldrar kom från
Bohuslän och Halland och nyfiken som
jag är tänkte jag titta närmare på dessa
namn när jag kom hem till Sverige för att
se om bibeln tillhörde deras släkt.

På sidan där vigseln anges står det
handskrivet Anders M Anderson från

Ett konfirmationskort från 1890 i
Jamestown, New York

Nancy Olson och sonen Eric Hart hjälper till i kyrkans kök i Ridgway, Pennsylvania.

Foto: Charlotte Börjesson

Uddevalla, Bohuslän och Britta O Carlson från Warberg, Halland och de gifte sig i Youngstown Ohio den 30 juli 1889. Ingen uppgift om ålder eller födelsedatum framgår. Vanliga namn och inte så mycket att börja söka på i svenska källor, tänkte jag. I *Ancestry.com* fick jag träffa på ett släktträd och folkräkningen för 1900 i USA och där framgick födelseår och månad som jag sedan använde för att komma vidare. Jag hittade dem i födelseböckerna: Anders Magnus Andersson (Andreasson) var född i Uddevalla och Britta Olivia Carlsson var född i Träslöv, och hittade även när de utvandrade. Jag sökte då i DISBYT för att se om de fanns med där och fick träffa på vår medlem Jan Wiklund som jag kontaktade. Med hans hjälp kunde jag verifiera att jag hittat rätt personer och namn. Bibeln tillhörde en gång Nancys morföräldrar vilka är Anders och Britta (Betsy) och Erik är syssling med Jan. Jan har nu fått de bilder jag har tagit på hans släktingar i Ridgway. Han träffade både Nancy och Erik för många år sedan. Jag tycker alltid att det är roligt när vi kan förmedla information och bilder

från våra resor med SwedGenTour till släktingar i Sverige.

Tusentals bilder

Det är alltid under stor improvisation, utifrån de möjligheter vi har, som vi väljer hur och på vilket sätt vi ska fotografera kyrkböckerna. Ljuset är viktigt för att få så bra resultat som möjligt och det är inte helt lätt. Fotograferingen kan ske i allt från ett litet arkivrum till större rum, bibliotek eller i själva kyrksalen. Vi har också stått i ljuset från dörrarna in till kyrksalen. I år använde vi stativ för de flesta böckerna och det har gjort att bilderna blivit skarpere. Kameran var då kopplad till ett fotoprogram som vi använde till att ta bilderna med. Det är också viktigt att våra skuggor inte kommer med och det brukar vara den som vänder blad i boken som får stå eller sitta lite snett eller helt enkelt flytta på sig medan bilden tas.

Vad gör vi då med de bilder vi har tagit på kyrkböcker, gravstenar, fotografier med mera? Vi har tusentals bilder från varje resa och de ska inte förvaras enbart i våra datorer. Det krävs mycket

efterarbete med bilderna. De ska beskäras, vändas på vid behov, namnändras m.m. Det ska skapas sökbara register på de namn och uppgifter som framgår på varje bild.

När vi fyra var samlade i Cranston bildade vi Föreningen SwedGen och vi har påbörjat föreningens hemsida där sökbara register för varje bild kommer att finnas. Gravstenarna kommer också att registreras och publiceras med bild på Sveriges Släktforskarförbunds hemsida Rötter för den internationella delen av Gravstensinventeringen.

På SwedGenTours hemsida och reseblogg kan du läsa mer om resan – www.lilleskogen.se och www.swedgentour.blogg.se

Föreningen SwedGens påbörjade hemsida finns på www.swedgen.se

Vi tackar Föreningen DIS för resebidraget som möjliggjorde årets resa, en resa som även genererat nya medlemmar i USA till DIS. 🙏

Funktionärshelg i Linköping

MATS J LARSSON
mats@dissyd.se

FÖRENINGEN DIS FUNKTIONÄRER VAR INBJUDNA TILL LINKÖPING DEN 13–14 oktober. Sedan ifjol är funktionärshelgen flyttad från våren till hösten. Drygt 60 faddrar och andra funktionärer som DISBYT-ombud, webb- och tidningsredaktörer samt regionföreningarnas ordföranden deltog i funktionärshelgen. Arrangemanget ägde inte, som brukligt är, rum på Valla Folkhögskola utan på Scandic Hotell Frimis, d.v.s. det anrika Frimurarhotellet, en röd tegelkoloss från förra seklets början, 200 meter från järnvägsstationen. Lokalitetserna liksom arrangemangen var utmärkta. DIS arrangörskommité ska ha all heder för detta.

Efter lördagslunchen hälsade föreningens ordförande Daniel Berglund deltagarna välkomna. Han hade hoppats kunna presentera en ny DISBYT-utvecklare, men så blev det inte. Däremot meddelade han att Carl-Olof Sahlin har efterträtt Rolf Eriksson som ansvarig för DISBYT. Innan eftermiddagens föreläsningar och grupparbeten började delade Daniel ut DIS Diplom till faddrar som tack för långt och förtjänstfullt arbete inom föreningen DIS. En sådan fadder fanns på plats, Kerstin Olsson, Macfadder från Östra Ströo och Eslöv.

Sedan fick utbildare och regionordförande lyssna på Bengt Kjollerström som presenterade sitt projekt om distansutbildning i DISGEN, medan övriga deltagare hade en genomgång av DISPOS. Un-

dertecknad deltog i Bengts pass där han berättade om den försöksutbildning på distans som han genomfört under våren. Han startar en ny utbildningsomgång med över 60 elever i höst. Den som vill veta mera om Bengts distansutbildning kan läsa hans artikel *Kom igång med DISGEN – en distansutbildning för alla* i Diskulogen nr 98 (sid. 26–27) eller titta på nätet kj2.se/test. Karl-Ingvar Ångström, ansvarig för utbildningsfrågor i DIS styrelse, berättade att styrelsen avsåg att behandla frågan om distansutbildning inom några veckor och att han därför var intresserad av auditoriets reaktioner, som i huvudsak var positiva.

Därpå följde olika grupparbeten som höll på tills middagen serverades. Utbildare och DISGEN-faddrar ägnade sig åt kartfunktionen i DISGEN. En grupp fick lära sig grundläggande karthantering medan de mer erfarna bildade en egen grupp. Jag tillhörde det femtontal som ingick i den första gruppen och våra övningar leddes av Tor-Leif Björklund. Vi fick en studiehandledning som Tor-Leif gjort tillsammans men Björn Johansson: *Introduktion till Kartfunktionen i DISGEN 8.2d* samt tre kartor på DVD: *Sveriges Häradsökonomiska kartor* och *Generalstabskartan* i två delar.

Vi jobbade i DISGEN på egna datorer och använde oss också av Google Earth. Kortfattat skulle våra ansträngningar leda till en redovisning av övningspersonernas levnadsbanor i Sverige men ock-

så efter emigration till USA. Det krävde många handgrepp men de flesta av oss lyckades, om inte med allt, så med det mesta. På föreningens hemsida *Föräkningsverktyg > DISGEN > Kartor* finns två pdf-filer som handlar om kartfunktionen i DISGEN. Övningarna var konstruktiva och det var positivt att få lära sig något nytt under funktionärsdagarna.

Kvalitet

På söndagsförmiddagen redovisade de olika grupperna sina resultat. Därpå talade DIS vice ordförande Eva Dahlberg om kvalitetsfrågor i släktforskningen med alternativrubriken *Konsten att släktforska utan att det blir fel*. Hon berörde bl.a. definitioner av kvalitet, mått på kvalitet, källhänvisningar och källkritik. Eva rekommenderar Sveriges Släktforskarförbunds skrift, skriven av Håkan Skogsjö, *Om bryggor och bojar* (2002), som finns som pdf på Rötter (www.genealogi.se/pdf/kvalitet1.pdf).

Förbättringsförslag

Eva avlöstes av produktrådets Christer Gustavsson som redogjorde för en övning som pågått sedan lördagen, av ordförande Daniel kallad lappövning, men av Christer benämnd "pluttövning". Alla deltagare fick möjlighet att värdera de över 900 förbättringsförslag som lämnats in om DISGEN och DISBYT och som nu fanns grupperade på olika planscher i lokalen. På en vägg fanns

Foto: Hans Bjernvik

vad som bedömts möjligt på kort sikt och på motsatta väggen förbättringar på längre sikt. Alla deltagare hade fem gröna pluttar, som betydde prioriterade förbättringar, och två röda pluttar, som betydde mindre önskvärda ändringar. Dessa markörer skulle vi fördela bland förslagen, därav begreppet pluttövning. När Christer redovisade resultatet av pluttövningen hade av ändringsförslagen på kort sikt följande fått mest gröna pluttar: *forskningstöd, flera typer av föräldrar, bilder, gränssnitt* samt samlingsposten *övrigt*. Av de långsiktiga förbättringarna fick punkterna *flera namn, rapporter om bildhantering, Gedcom, orter och trädets innehåll* samt *html-export* flest gröna pluttar.

RGD

Vi fick därpå genom Kjell Hasselroth information om det pågående RGD-projektet. RGD står för rikstäckande genealogisk databas. Årsmötet beslöt 2011 att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda RGD. Vi fick med oss en del frågor att fundera över: Kan RGD bli en tillgång för DIS? Kan vi engagera medlemmar i tillräcklig omfattning? Kan vi inom rimlig tid nå erforderlig täckningsgrad i databasen? Klarar vi av förväntad kvalitet och vilka hot och risker finns med RGD-projektet? Diskussionen kommer att fortsätta (www.dis.se > Projekt > Genealogisk Databas).

Eva Dahlberg samlade under lördagen in enkätuppgifter om vilka ope-

rativsystem, mobila verktyg och appar som deltagarna använder sig av. Vi var 55 män och 11 kvinnor med medelfödelseåret 1947. Endast fyra var födda på 60-talet, två på 70-talet och en på 80-talet. 62 av 66 hade besvarat enkäten. Svaren om att de flesta hade stationära och bärbara datorer (de flesta bägge delar) förvånade nog ingen, men när det gällde smarta telefoner svarade 27 personer att de inte hade någon eller tillgång till någon i hushållet, vilket kanske var oväntat många. När det gällde datorplattor var det ännu färre som uppgav sig ha tillgång till sådana och 49 deltagare saknade helt sådana verktyg. Endast 9 uppgav att de använde appar för släktforskning i smarttelefon eller datorplattor. När det gällde sociala medier hade 35 deltagare uppgivit att de använde Facebook och 7 Twitter. Efter redovisningen av enkäten fick vi gå i Evas appskola.

Funktionärshelgen avslutades med att Patrik Hansson, som sedan någon månad är anställd som programmerare hos DIS, gav oss en demonstration av en prototyp av den kommande versionen av DISGEN.

Innan vi skildes åt för att resa åt olika väderstreck uttryckte Sten-Sture Tersmeden, vad många av oss deltagare också tyckte, nämligen att årets funktionärshelgen hade varit sällsynt givande. 🙏

Foto: Mats J Larsson

HELGE OLSSON
helge@dis-syd.se
www.kulturenanderslov.se/helge

SVEN LÖVFORS
sven@lovfors.se

Rörliga bilder i släktboken

Om vi tar en e-bok (e som i elektronisk) och gifter ihop den med en släktbok (släkt som i den egna släkten), så blir resultatet en e-släktbok. Det hävdar Sven Lövfors i dagens artikel i Macspalten. Han har prövat kombinationen med hjälp av Apples program för e-böcker, iBooks Author, samt släktforskningsprogrammet Reunion för Mac.

FLERA SLÄKTFORSKNINGSPROGRAM FINNS MÖJLIGHETEN ATT SKAPA EN EGEN SLÄKTBOK per automatik, bara genom några knapptryck. Resultatet blir ofta en släktbok som påminner om en uppslagsbok. En sådan fyller givetvis sin funktion och det hela går väldigt snabbt. Men den som vill rikta in sig på en bestämd läsekrets och vill optimera läsbarhet och personlig prägel, kan nog inte nöja sig med knapptryckarmetoden utan får begrunda sitt programval en gång till. Valet får då göras efter i vad mån programmet på ett smidigt sätt kan svara upp mot de egna önskemålen. Skaparna av programmet Reunion för Mac har sedan länge tagit fasta på detta. Som ett litet exempel på detta nämner de att bokexportfunktionen dirigerar den tilltänkta boken först till ett ordbehandlingsprogram.

En e-bok tycker jag borde ha stora möjligheter till flexibilitet och utrymme för eget skapande. Kunde man sedan kombinera den med ett släktforsknings-

program som just Reunion, vore antagligen mycket vunnet.

E-bok för iPad

När jag nu skriver om e-böcker i en Macspalt som denna kan jag knappast göra det utan att komma in på Apples program för att göra e-böcker. Programmet som lanserades i början av 2012 heter *iBooks Author* och är ett gratisprogram på svenska, nu i version 2.0, som kan laddas ner till en Mac-dator från Mac App Store. Systemkravet är Mac OS X 10.7.2 eller senare. Ordet Author, författare, i namnet antyder proffsambitioner men det behöver inte vara så avancerat som det låter.

Ett flertal mallar med en rad olika sidlayouter underlättar att lägga in interaktiva bilder eller bildgallerier, bildspel, filmer och ljud. Innehåll från Apples presentationsprogram Keynote med egna animationer går också bra liksom olika små fönsterprogram (widgetar, med exempelvis talade inslag). Texter

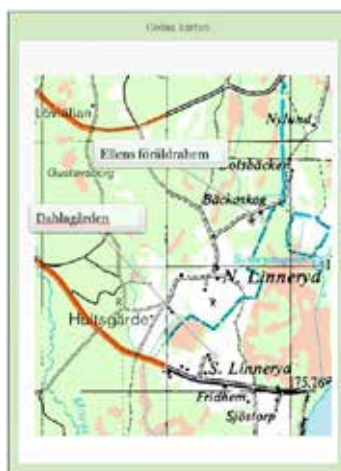
från ordbehandlingsprogrammen Pages och Word kan också importeras.

Med iBooks Author på Mac-datorn får man de interaktiva funktionerna genom att använda mus och tangenter. Men väl att märka: iBooks Author är skraddarsytt för att överföra en e-bok (av Apple kallad Multi-Touch-bok) till en iPad som har gratisprogrammet iBooks installerat. Kombinationen iPad och iBooks gör att man får tillgång till e-bokens olika visningsmöjligheter som touchkommandon, till exempel fingersvep. Således: med programmet iBooks Author på Mac-datorn skapar man sin e-bok och överför den till sitt rätta element, en iPad.

Vill man sprida sin e-bok för iPad vidare kan man till exempel mejla den till sina släktingar, använda usb-minne eller ladda upp den i Apples iBookstore för åtkomst via nätet.

Försök med e-släktbok

Det är här tanken på en e-släktbok kommer in. Att kunna integrera sitt bild-, film-

och ljudmaterial direkt med sin släktbok eller antavla torde ha hög prioritet för alla släktforskare som vill gå ett steg vidare. När jag själv gjort försök med e-släktbok har jag bland annat observerat följande:

- **Punktvisa nedslag.** En e-släktbok lämpar sig väl för att göra punktvisa nedslag i släktens historia, gärna riktade till en viss mottagargrupp. Detta har det goda med sig att det blir nödvändigt att sälla bland mängden släktdata, en särskilt viktig sak om man har god läsbarhet som ledstjärna. Jag kommer att tänka på ett Goethe-citat: *"Först i begränsningen visar sig mästaren."*
- **Reunion-antavla som förlaga.** Att utgå från en redan existerande Reunion-antavla verkar ha fördelar. Det går till exempel bra att dra och släppa personrutor och texter direkt från antavlan till e-släktboken. Att återanvända sina en gång formulerade djupa tankar i en ny miljö eller kanske ännu hellre ha dem som underlag för vidare bearbetning innebär en tids- och arbetsbesparing.

- **Filmiska drag.** Att skapa en e-släktbok påminner om att göra en film eller video. Det inbjuder till att använda filmiska, dramaturgiska, grepp för att fånga läsarens intresse. Det är säkert bra att börja med att göra upp en skiss, av typ synopsis, som man kan gå efter men som man också kan revidera efterhand. Det är säkert också bra att följa en röd tråd och överhuvudtaget se till att det tydligt framgår vad man vill förmedla med sin e-släktbok.
- **Självbiografiska inslag.** En e-släktbok med självbiografiska inslag tycker jag är en givande kombination. En sådan har naturligtvis stora möjligheter att spegla ens personlighet i ljuset av den egna släkten och dess särdrag.
- **Klickbart bildgalleri.** Ett exempel på ett klickbart bildgalleri som ger mer värde: torpet Bäckaskog som min mormors far byggde, kan jag följa genom en serie bilder från sent 1800-tal till dess att det revs i början av det här seklet – slutbilden visar en steril grusplan.
- **Popup-rutor.** Om jag väljer att klicka på en ruta med en rubrik som är för-

bunden med en viss person på en gruppbild, så poppar den tillhörande bildtexten upp samtidigt som personen på bilden zoomas in. Denna funktion passar också bra för att presentera olika objekt på en karta.

- **Gammal smalfilm.** En för släkten smått klassisk, nu digitaliserad, super-8-ljudfilm från höskörden en sommar på 1960-talet kan jag lägga in med bibehållen kvalitet.
- **Pdf-fil.** E-släktboken kan jag också spara som en pdf-fil, men då utan de interaktiva inslagen. Det är den möjlighet som står till buds om jag vill göra e-släktboken tillgänglig utanför Mac-plattformen.

Det ska inte förnekas att jag själv haft ganska kul när jag skrivit och komponerat min första e-släktbok. Ny teknik och nya spridningssätt gör att jag gärna vill tro att en e-släktbok har potential att attrahera särskilt en yngre generation. Men varför skulle den inte också kunna slå an hos oss något mognare ungdomar? 🍏

SLÄKTFORSKNING PÅ INTERNET

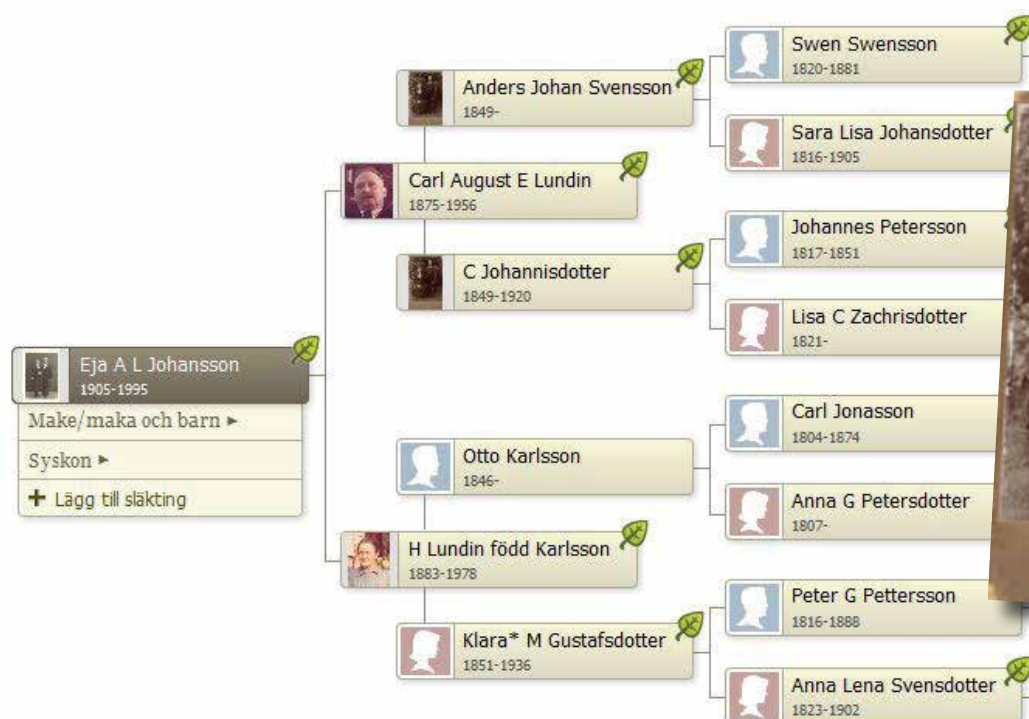
Hitta nya släktingar bland de gröna löven i släktträdet

Hos Ancestry finns 4 miljarder namn i mer än 41 miljoner släktträd. När du bygger ditt släktträd hos Ancestry genomsöks alla dessa träd efter matchningar så att du enkelt kan hitta nya grenar till ditt träd.

Att bygga släktträd hos Ancestry är helt gratis oavsett hur många personer du har i trädet. Du som har din släktforskning lagrad i ett program på din dator kan enkelt ladda upp dina uppgifter till Ancestry med en GEDCOM-fil.

När du har laddat upp din släktforskning till ett nytt släktträd hos Ancestry kan du fortsätta lägga till nya personer och ny information i trädet, koppla uppgifterna till dokument hos Ancestry och titta på de gröna löven med tips om nya uppgifter. Via de gröna löven kan du få kontakt med släktingar som har uppgifter om hittills okända grenar i ditt träd.*

Du kan enkelt dela med dig av ditt släktträd till dina släktingar så att de kan se de uppgifter du har lagt in. Om du har laddat ned Ancestrys gratis appar för iPhone och iPad eller Android kan du även använda släktträdet i din telefon.

 ancestry.se

* För att koppla dokument till trädet samt granska tipsen i de gröna löven behöver du ha ett abonnemang hos Ancestry.

RGD

Projektledare för RGD är Christer Gustavsson, christer.gustavsson@dis.se. Hör gärna av dig om du har frågor eller vill hjälpa till i det fortsatta projektarbetet. I Dis Forum lämnas fortlöpande aktuell information om projektet.

Rikstäckande genealogisk databas

ROLF CARLSSON

Observera att det för närvarande inte finns något beslut om att verkligen bygga upp en RGD. Det finns däremot ett beslut om att utveckla en prototyp för utvärdering. Den ska ligga till grund för senare beslut. /STYRELSEN

RGD KAN BLI EN LEDANDE HUVUDPRODUKT FÖR DIS UNDER nära nog obegränsad tid framöver. RGD skall inte enbart ses som en förteckning över Sveriges historiska befolkning och dess släktsamband. Den skall framförallt ses som ett nav för framtidens fördjupade forskning kring våra anor, deras liv och verksamheter. Genom att varje individ tilldelas ett unikt identifikationsbegrepp blir det möjligt att i framtiden skapa länkar mellan skilda forskningsområden. Det kommer dock att ta några år att bygga upp databasen innan vi är där.

RGD byggs främst upp av genealogisk information från föreningens medlemmar men även från andra källor. RGD kommer att bestå av två delprodukter, dels *Basinformation* (födda, vigda, döda) utifrån det unika personnumret, dels *Biografisk tilläggsinformation*, främst i notisform. Indata till databasen kommer huvudsakligen från GEDCOM-filer från medlemmarna.

För att säkerställa kvalitet och eliminera dubletter i databasen kommer omfattande rutiner för indataskontroll och matchning mot databasens individer att utvecklas. Till allra största delen skall detta kunna ske maskinellt, men en viss manuell insats kan (och ska) inte undvikas. Hur nog-

grant kontrollerna än byggs upp kan inte alla fel elimineras. Därför blir det viktigt att föreningens 27 000 medlemmar kritiskt granskar informationen. Rationella rutiner för rapportering av upptäckta fel kommer att integreras i den slutliga utformningen. Även rutiner för motstridiga relationer kommer att utformas för att hantera de fall där konsensus mellan forskare ej har kunnat uppnås.

Vad är nyttan med RGD?

Allmänt kan släktforskare säkerställa att mångårigt arbete sparas för framtiden. Vidare kan i framtiden mer resurser frigöras för fördjupad forskning, när inte alla nytillkommande släktforskare måste börja om från början. Det kanske också är så att olika personer har olika intressen och olika inriktning på sin forskning. I en gemensam strukturerad databas, med länkar till annan forskning, kan alla deltagare få tillgång till mycket mer information än vad som annars varit möjligt. Det unika personnumret skall även kunna integreras inom andra forskningsområden med anknytning till vår historiska befolkning.

Genom gemensamt arbete och rationella rutiner för rättning av felaktigheter nås en kvalitet i informationen som knappast är möjlig att ensamma nå upp till. Vidare kommer

uppgifter om relationer att bli allt mer fullständig genom många forskares gemensamma ansträngningar.

Även för DIS som förening finns en avsevärd nytta. Exempelvis att äga och administrera en unik produkt, bistå med information som annars inte finns tillgänglig och skapa en Vi-känsla i föreningen kring RGD.

Nästa steg

Projektgruppen har fått i uppdrag att ta fram en prototyp med fokusering på indataskontroll och indatahantering samt matchning av tillkommande identiteter mot de befintliga identiteterna i databasen. Just själva matchningen är nog den avgjort viktigaste funktionen i RGD. Det är ett "absolut måste" att få denna att uppfylla högt ställda krav. Det är ju så att en GEDCOM-fil från en medlem kan innehålla tiotusentals poster, som var och en skall matchas mot flera miljoner identiteter i databasen. Precis som i din egen forskning måste allt göras för att dubbla identiteter av en och samma fysiska person inte skall förekomma. Om detta trots kontroller ändå inträffar, utformas rutiner för att åstadkomma länkningar av sådana identiteter.

Vidare skall kvalitetspolicy och rutiner för kvalitetshandling utformas. Det är tänkt

att DIS ska kunna tillhandahålla en produkt för egenkontroll av den egna forskningsdatabasen. Förutsättningar för en normerad ortsdatabas på lägre nivå än församling skall också analyseras.

Baserat på utfallet av ovanstående delprojekt kommer styrelsen att fatta beslut om eventuellt genomförande av RGD.

Klarar vi av detta?

Det är projektgruppens övertygelse att den samlade kunskap och kapacitet som finns i föreningen gör ett genomförande fullt realistiskt. Ett starkt engagemang från ett större antal medlemmar blir garanten för att projektet kommer att lyckas och då inte bara under utvecklingstiden utan även vid den löpande driften av RGD. Under utvecklingstiden kommer vi att ha behov av specifik kompetens vad gäller utformning och uppbyggnad av indatahantering liksom databasens struktur för att uppnå bästa möjliga funktionalitet i systemet. Härutöver föreligger även behov av resurser för tester och bearbetning av indata men även för andra områden. Följ upp i DIS Forum om projektgruppen har behov av resurser som passar in på dig. 🌱

Släktforskning

- mer än bara namn...

ARKIVDIGITAL

Nyfotograferade kyrkböcker i färg!

- Svensk släktforskning i färg
- Över 35 miljoner bokuppslag
- Mycket mer än bara kyrkböcker

Vi fördjupar samarbetet med DIS
för att ge alla medlemmar så bra
service som möjligt!

Priser från 75:-/vecka till 1045:-/år

Webb: www.arkivdigital.se

E-post: info@arkivdigital.se

Släktforskning i Danmark, Norge och Sverige

folkräkning

kyrkoherde

dopvittne

folketelling

sokneprest

fadder

folketælling

præst

dåbsvidne

Kyrkoböckerna i Danmark och Norge liknar de svenska, så när man forskar i dessa länders arkiv är det mycket man känner igen. Men släktforskare i Danmark och Norge har en stor fördel över oss, det digitaliserade materialet finns fritt tillgängligt på internet. Det är bara i Sverige man har betalabonnemang för att få tillgång till de flesta kyrkoböckerna. Våra vänner i DIS-Danmark och DIS-Norge har bidragit med varsin text om digitala släktforskningsresurser.

nordgen

Hovedmeny

- Hjem
- Om NORDGEN
- Søk i ordboken
- Ordbok
- Historier
- Forum

Medlemmer

- Danmark
- Finland
- Island
- Norge
- Sverige

Følg NORDGEN på Twitter

Syndicate

Recent comments

Ordbok

De nordiske organisasjonene som utgjør NORDGEN samarbeidet, har utviklet en ordbok som skal være til hjelp for slektforskere i det nordiske området. Ordboken inneholder engelske, svenske, norske, danske, finske og islandske ord. Du kan søke på navnet som felles av disse språkene og få eksempler på hva det betyr på de andre språkene. Ordboken vil bli utviklet etter hvert. Svarer du ord som du mener er viktig innen slektforskningen, gi oss en tilbakemelding. Hvis du har problemer med å finne noen av de regionale bokstavene på ditt tastatur kan du kopiere dem fra tabellen nedest på siden.

Oppsøking: Søk

Let etter "folketælling" i ordlisten

ID	Engelsk	Svensk	Norsk	Dansk	Finsk	Islands
11.01	census	Folkcens	Folketelling	Folketælling	hankiltoitus, väestölaskenta	linging

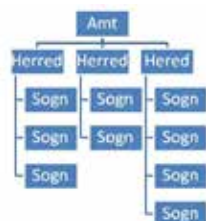
Regionale tegn som ikke finnes på alle tastaturer:

å	ä	ø	ä
---	---	---	---

Login to post comments

GITTE CHRISTENSEN
christensen@dis-danmark.dk

Ovan: Danmark delas in i amt, herred och sogn.
Höger: DIS-Danmarks sognekort. Klicka på ett amt för att se vilka herreder och sogne som ligger i det amtet.

Släktforskning i Danmark

DANMARK DELAS IN I AMTER, HERREDER OCH SOGNE. UNDER perioden 1793–1970 fanns 24 amter, som fick namn från den stad där amtmanden, landshövdingen, bodde. I ett amt kan det finnas några herreder, och i varje herred en rad sogne.

Det är viktigt att veta var i Danmark en händelse skedde eftersom alla arkiv är sorterade efter sogn, herred och amt. Vi börjar därför med att presentera två hemsidor som kan hjälpa dig att hitta rätt i Danmarks geografi.

Krabsens stedsnavnedatabase

Ofta brukar man enbart få reda på vilket sogn en person kommer ifrån, men vet man inte var det ligger kan man söka på Krabsen, www.krabsen.dk. Där finns en databas över alla amter, herreder och sogne, samt en lång rad byar.

Skriv in ortnamnet under *Stedsnavn*, t.ex. Rolighed, för att få reda på i vilket sogn orten ligger.

Under *Sogn* kan du se alla orter som ligger i ett sogn. Denna ingång är praktisk när du är osäker på om du tytt ett ortnamn korrekt.

DIS-Danmarks kort

DIS-Danmark har en rad kort över Danmark, tillgängliga för DIS-medlemmar

efter inloggning på www.slaegtogdata.dk > *Kilder* > *Amtskort*. Klicka på ett amt för en översikt över vilka herreder och sogne som ligger i amtet. Det kan ju även vara bra att veta hur "dina" sogne ligger i förhållande till varandra.

Arkivalieronline

Statens Arkiver har ansvar för att säkerställa att alla relevanta arkivalier från offentliga myndigheter blir bevarade för framtiden. Statens Arkiver har skannat kyrkoböcker och folkräkningar. Du kan se dem på Arkivalieronline, www.arkivalieronline.dk. Du behöver inte registrera dig, utan kan genast börja söka efter dina anor.

På Arkivalieronline finns bl.a. kyrkoböcker, folkräkningar och bouppteckningar. Det är en bra idé att forska på en person eller äkta par i kyrkoböcker och folkräkningar parallellt, eftersom dessa källor kompletterar varandra. För att hitta rätt i arkivet måste du veta vilket sogn du letar efter, något du kan få reda på i redan nämnda Krabsen eller DIS-Danmarks kort.

Kyrkoböcker

Redan under 1500-talet började man att föra kyrkobok i Danmark, men det var först 1646 som Christian IV bestämde

att kyrkoböcker skulle föras i hela Danmark. Du kan alltså räkna med att komma mer än 350 år tillbaka i tiden med hjälp av danska kyrkoböcker. I alla fall med vissa släktlinjer då en del kyrkoböcker tyvärr har brunnit, blivit fukt-skadade eller delvis uppätta av möss. De kyrkoböcker som klarat sig till våra dagar kan man hitta på Arkivalieronline, www.arkivalieronline.dk.

Kyrkoböckerna 1645–1812

Fram till 1812 var sidorna i kyrkoböckerna blanka, prästen fick själv skriva rubriker. Det betyder att det är skillnad på innehållet i olika kyrkoböcker. Några präster antecknade de kyrkliga handlingarna i kronologisk ordning, med dop, vigslar och begravingar om vartannat, medan andra ritade upp kolumner och antecknade dop, vigslar och begravingar bredvid varandra. En tredje grupp antecknade dop på de första hundra sidorna, vigslar på de följande hundra sidorna och begravingar därefter. Man har därför god hjälp av innehållsförteckningen, som ofta finns i början av kyrkoboken, för att se hur en kyrkobok är upplagd. Där kan det t.ex. stå att dop från 1645–1738 finns på sidorna 4–98, medan dop från 1739–1768 finns på sidorna 258–314. Tyvärr

Namnet Rolighed finns på många ställen i Danmark.

Arkivalieronline är den viktigaste hemsidan för en släktforskare. Här finns digitaliserade arkivalier: 1) kyrkoböcker, 2) folkräkningar och 3) andra arkivalier.

överensstämmer inte sidnumren som används i innehållsförteckningen med uppslagsnumren som syns på vänster sida då du öppnat en kyrkobok.

Kyrkoböckerna 1813 och framåt

Från 1813 skulle varje kyrkobok föras i två exemplar. Den ena, huvudministerialboken, fördes av prästen, det andra exemplaret, kontramministerialboken, som fördes av en kontorist eller skollärare, var en kopia av huvudministerialboken. De två exemplaren fick aldrig förvaras på samma ställe över natten. Så var det ända tills den elektroniska kyrkoboken infördes 2003.

Från 1813 har kyrkoböckerna förtryckta rubriker och kolumner. Ordningen i kyrkoböckerna är: döpta pojkar, döpta flickor, konfirmerade pojkar, konfirmerade flickor, vigda, in- och utflyttningslängder, begravnade män, begravnade kvinnor och personregister.

Döpta pojkar och flickor

Här finns information om vilka barn som fötts i sognet. Du kan hitta några av dessa uppgifter: barnets namn, födelse- och dopdatum, och ev. datum för hemmadop, föräldrarnas namn, yrke och bostad, moderns ålder, faderns namn, yrke och bostad samt moderns

kyrktagningsdatum. Modern blev kyrktagen när hon besökte kyrkan första gången efter förlossningen, vanligtvis sex veckor efter nedkomst.

Även om barnet inte är döpt, för att föräldrarna inte var medlemmar av folkkyrkan, finns de med i dopboken. Du får då veta barnets namn, födelsedatum och föräldrarnas namn. Fram till mitten av 1800-talet blev många barn döpta inom en månad efter födseln.

I folkräkningarna finns inte barnen med som fötts och dött mellan varje folkräkning. För att hitta alla barn till ett äkta par måste man därför systematisk gå igenom dopboken.

Konfirmerade pojkar och flickor

Här finns information om vilka som konfirmerat sig i sognet. Information du kan hitta här är: konfirmandens namn, ålder, dopdag och bostad, föräldrarnas namn, yrke och bostad samt betyg för t.ex. kunskap och uppförande. Konfirmation infördes 1736. Vissa sogne förde konfirmation i ett särskilt protokoll under perioden 1736–1812. Dessa finns inte digitaliserade på Arkivalieronline

Konfirmationen skedde vanligtvis vid 14–15 års ålder, men något yngre eller äldre konfirmander fanns också. Konfirmationer hölls under både vår och höst,

t.ex. söndag efter påsk och söndag efter Mikkelsdag. Mikkelsdag infaller alltid den 29 september, medan påsken varierar från år till år.

Vigda

Här finns information om vilka som gift sig i sognet. Du kan hitta information om: bröllopsdatum och lysningsdagar, brudparets namn, ålder, yrke och bostad, vittnenas namn, yrke och bostad.

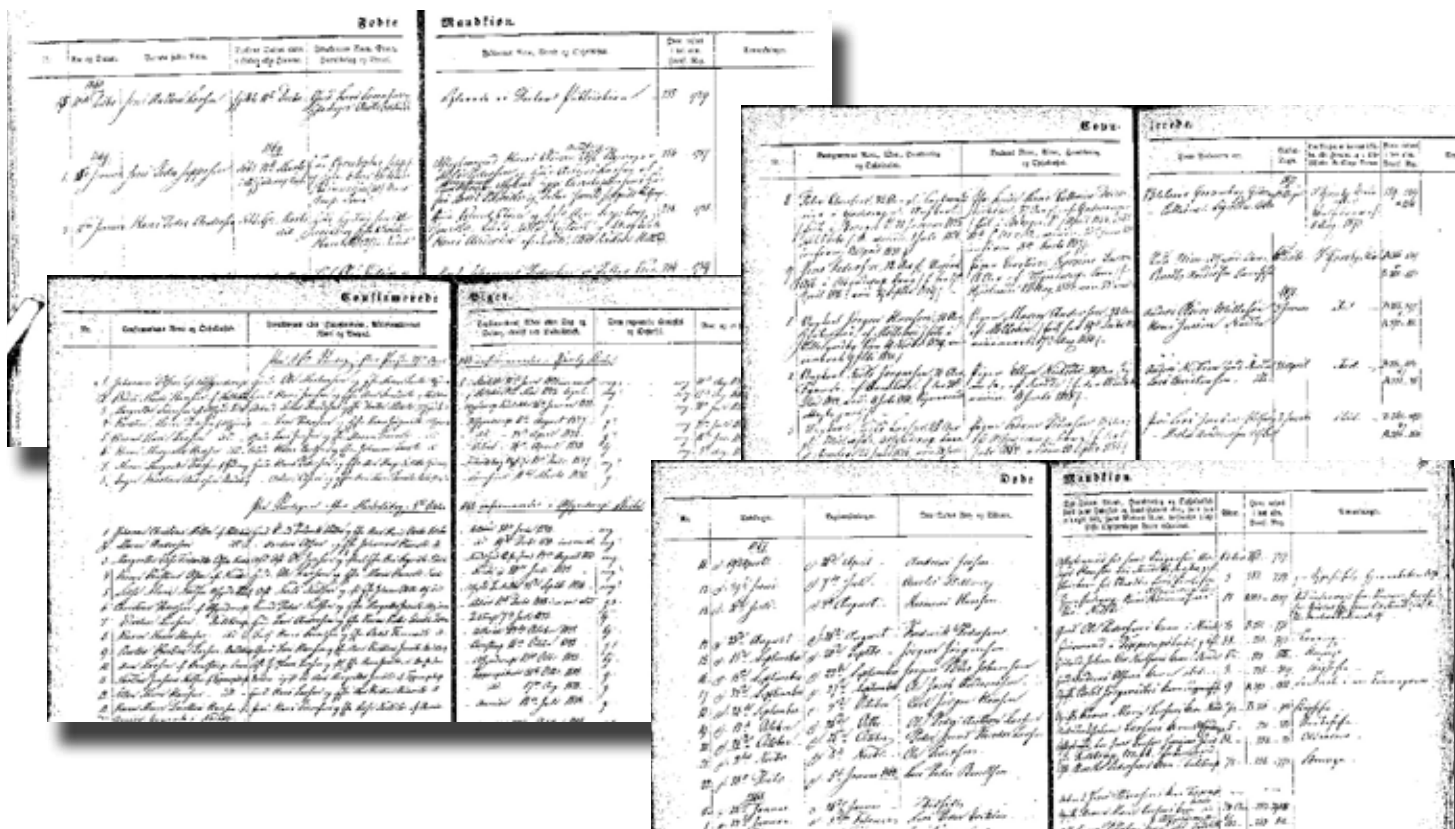
Ett tips för att hitta vigselnotisen är att leta efter det äldsta barnets dop, och sedan söka vigslar i samma sogn, vid samma tidpunkt och tidigare.

In- och utflyttningslängder

Här finns information om vem som flyttade in och ut ur sognet. Information om namn, ålder och yrke ges. Flyttningslängder användes under perioden 1812–1875. Informationsvariationen är stor mellan olika sogn och präster. Flyttningslängderna fördes i kronologisk ordning.

Begravnade män och kvinnor

Här finns information om vem som blivit begravd. Du kan hitta information om dödsdatum, datum för begravning, den avlidnes namn, namn på ev. maka/make, föräldrarnas namn, ålder, yrke och bostad.

En hjälp för att hitta när någon avlidit är att se om det i folkräkningen eller vid barnens dop finns en anteckning om att någon i föräldraparet är avliden.

Folkräkningar

Folkräkningarna dokumenterar vilka som uppehöll sig i sognet den dag folkräkningen skedde. Befolkningen blev registrerad per bostad, så folkräkningen visar vilka som bodde tillsammans. Det var invånarna själva som lämnade informationen, som inte alltid var korrekt. Folkräkningarna fördes i förtryckta formulär. Folkräkningarna finns digitaliserade på Arkivalieronline.

Folkräkningarnas upplägg

Den första rikstäckande folkräkningen som bevarats hölls 1787. Här finns information om namn, kön, bostad samt ålder, antal giftermål, yrke, mottagare av fattighjälp, etc. Yrken kunde vara gårdsmann, madmoder, tjenestekarl eller skrædder. Mottagare av fattighjälp kunde vara en änka med små barn som fick hjälp av sognet i form av bröd.

Ju närmare nutid man kommer, desto mer information ges i folkräkningarna. 1845 och 1850 får man reda på i vilket sogn en person är född samt om perso-

nen hade något handikapp. 1855–1890 får man dessutom reda på religionstillhörighet. 1901 ges information om matrikelnnummer och vigseldatum. Från ca 1890 börjar kvinnorna använda sina makars efternamn. 1906 får man bl.a. veta födelsedatum och 1916 inkomst och förmögenhet.

Folkräkningar för 1935, 1945 och 1955 har kasserats. Nyare folkräkningar finns ännu inte tillgängliga via Arkivalieronline. Den sista folkräkningen skedde 1970.

Renskrivna källor

I Dansk Demografisk Database, <http://ddm.dda.dk>, kan man välja att söka i *Folketællinger* som renskrivits av frivilliga. Arbetet pågår, men samtliga folkräkningar från 1787–1850 och 1880 är inmatade. Läs under *Reserveret og afleveret* för att se om det sogn du är intresserad av finns med. Kom ihåg att det kan finnas fel i avskrivningarna, kontrollera alltid informationen mot originalen på Arkivalieronline.

Du kan söka på många olika sätt i Dansk Demografisk Database. Tänk på att stavningen kan variera, Christen kan även skrivas Chresten, Kristen, Kresten, Kr. och Chr. Vissa gånger används mel-

lannamnen. Om du är osäker på stavningen kan du använda _ för att ersätta ett tecken, t.ex. Pe_er för Peder och Peter. Är du osäker på flera tecken kan du använda %.

Fyll i så få fält som möjligt eftersom informationen i de olika folkräkningarna varierar så mycket. Födelseort nämns ju inte förrän 1845. I folkräkningen 1901 ges födelsedatum men inte ålder.

Invandrarhistoriska databaser

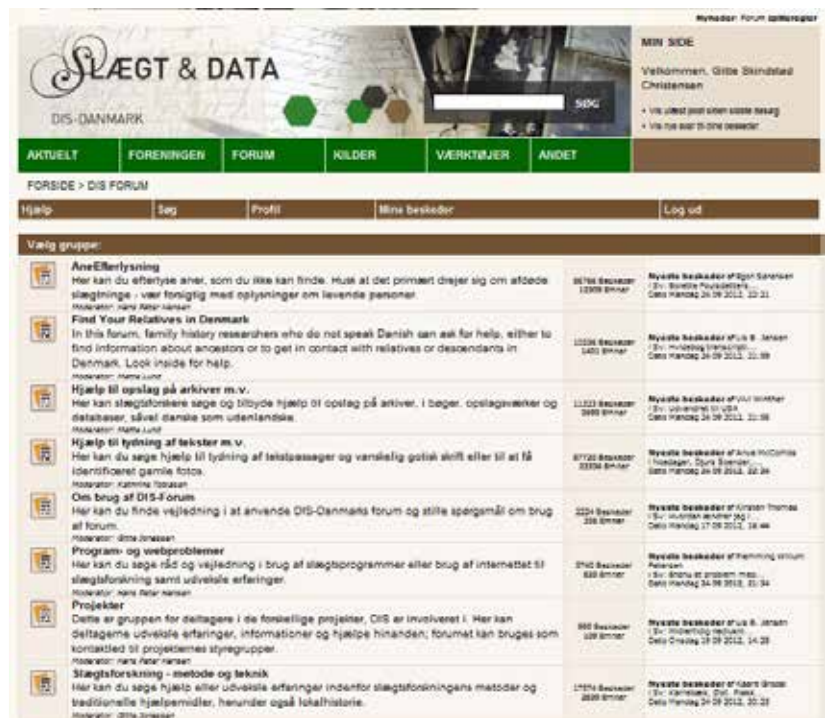
På Dansk Demografisk Database <http://ddm.dda.dk>, kan man välja *indvandrede* för att hitta upplysningar om personer som invandrat till Danmark. Du kan söka i tre olika databaser:

1. Arbejdsophold 1812–1924
2. Indfødsretstildeling 1776–1960
3. Udviste 1875–1919

Kvinnor som gifte sig med en dansk man fick automatiskt medborgarskap, vilket kan förklara varför inte alla invandrade kvinnor finns med i databasen.

Nygårds sedler

Nygårds anteckningar, sedler, finns på <http://nygaards-sedler.dk>. Nygård var en arkivarie på Landsarkivet i Viborg, 1897–1913, som gjorde anteckningar om människor med speciella namn el-

Vänster: Exempelsidor som visar döpta pojkar, konfirmerade flickor, vigda och avidna män.
Höger: På DIS-Danmarks Forum kan du ställa frågor till andra släktforskare.

ler yrken, t.ex. klockare, degne. 478276 stycken av hans anteckningskort är foto-graferade och avskrivna. De innehåller information om personer som levde på 1800-talet och tidigare.

Polisens registerblad

I *Politiets registerblade* på www.politietsregisterblade.dk finns upplysningar om var folk i Köpenhamn bodde och när. Under 1890–1923 skulle alla som bodde i Köpenhamn informera polisen när de flyttade. I Köpenhamn finns det väldigt många sogne, så *Politiets registerblade* underlättar letandet efter rätt sogn.

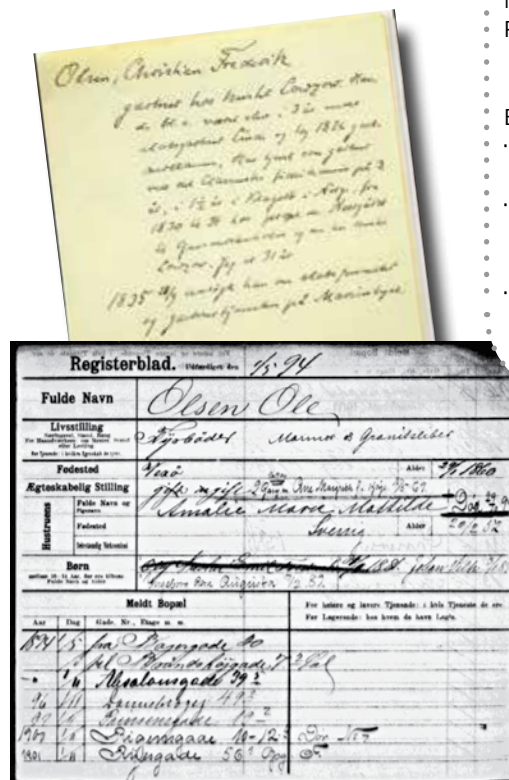
Andra källor

På Arkivalieronline finns även andra källor än kyrkoböcker och folkräkningar. Under *Andre kilder* finns bouppteckningar, borgerliga äktenskapsböcker, brandförsäkringar, Köpenhamns överpresidium och tingsböcker. För vissa arkivalier är endast material från Själland digitaliserat.

DIS-Forum

Du är välkommen att nyttja DIS-Danmarks Forum. Du kan läsa det mesta utan att logga in, men vill du själv ställa frågor eller besvara andras, måste du

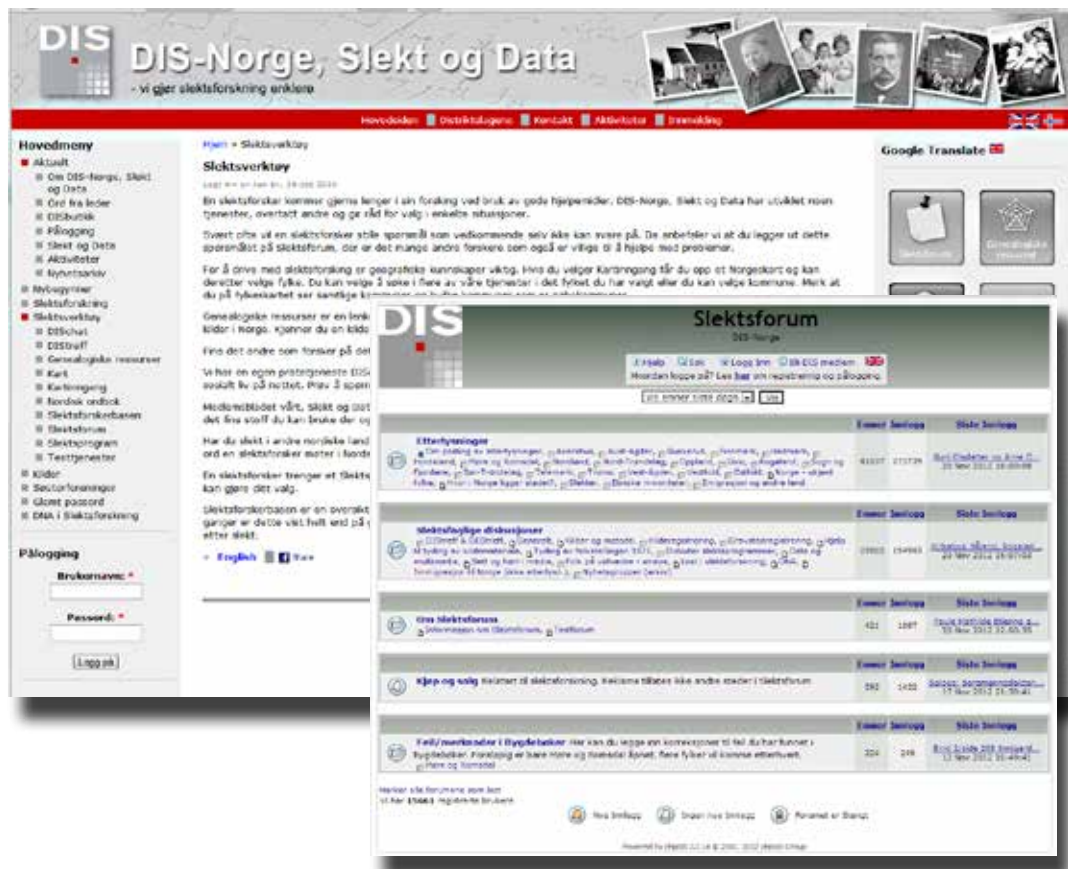
först logga in. Det är gratis att få lösenord, men endast medlemmar får tillgång till allt material. Det kostar 200 kr per år att vara medlem i DIS-Danmark. De tre viktigaste grupperna på forumet är *AneEfterlysning*, *Hjælp til tykning af tekster* och *Slægtsforskning - metode og teknik*.

- Länkar:
- Krabsens stedsnavnedatabase: www.krabsen.dk
- DIS-Danmarks kort: www.slaegtogdata.dk > Kilder > Amtskort
- Arkivalieronline: www.sa.dk/ao eller www.arkivalieronline.dk
- Dansk Demografisk Database: <http://ddd.dda.dk>
- Nygårds sedler: <http://nygaards-sedler.dk>
- Politiets registerblade: www.politietsregisterblade.dk

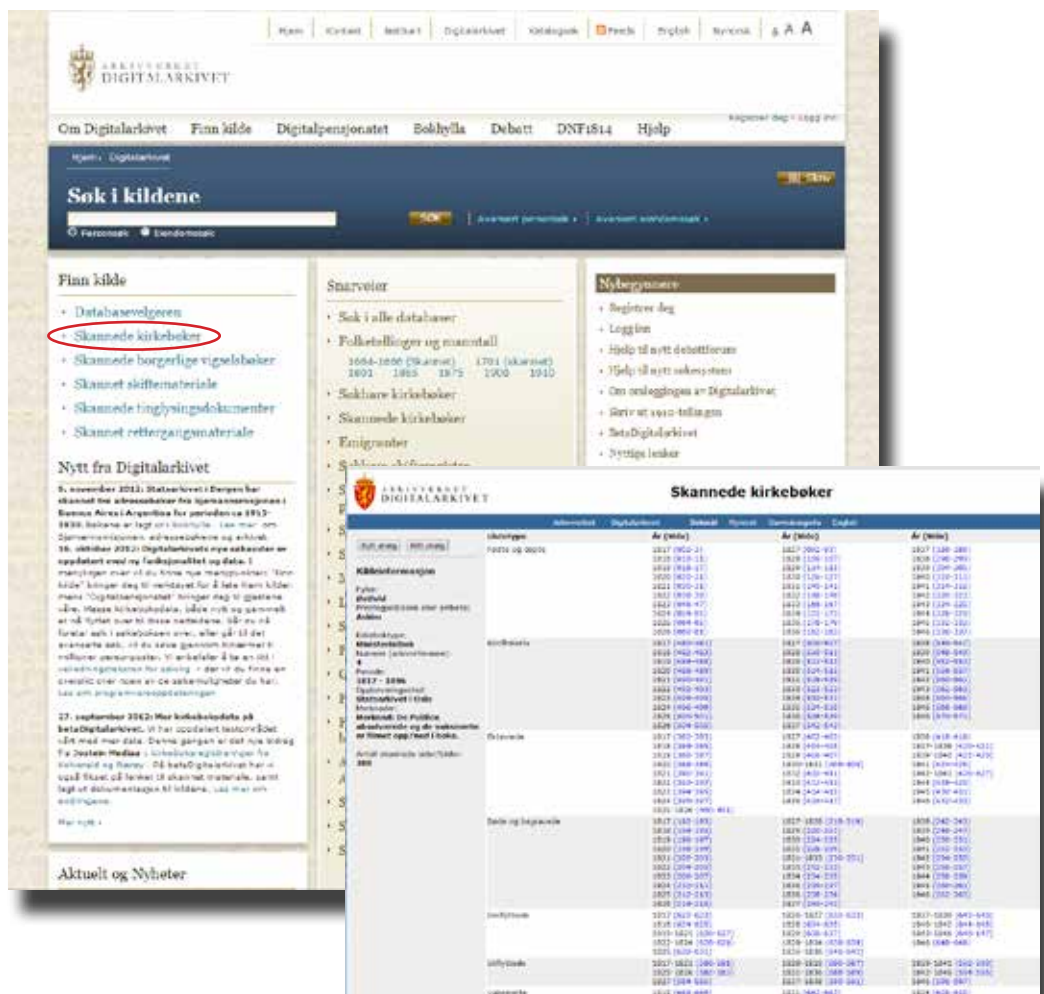
- Böcker:
- Hans H. Worsøe (2001) *Håndbog i slægtshistorie*. Politiken.
- Bente Klercke Rasmussen & Jytte Skaaning (2006) *Find din slægt - og gør den levende*. Syddansk Universitetsforlag.
- Gitte Christensen og Kathrine Tobiasen (2012) *Slægtsforskning på internettet*. Forlaget Libris.

Exempel från databaserna Nygårds sedler och Politiets registerblade.

DIS-Norges hemsida innehåller mycket släktforskningshjälp, se särskilt under Slektstverktøy.

På DIS-Norges Forum kan du ställa frågor till andra släktforskare.

På Digitalarkivets sida kan man söka och läsa i bl.a. norska kyrkoböcker.

Släktforskning i Norge

NORGE ÄR INDELAT I 19 FYLKER, VARJE FYLKE BESTÅR AV flera kommuner, som i sin tur består av flera sogn som för egna kyrkoböcker. Gränserna har förändrats mycket genom historien, men det finns lyckligtvis hjälpmedel som ger en översikt.

På DIS-Norge Slekt og Data finns en länksida med källor för varje nutida kommun. Du får även veta lite nyttig historia om den socken du letar efter. Klicka på *Slekthistoriske kilder i Norge* och välj sedan fylke och kommun.

Startpunkt

Det är ju mycket individuellt var man ska börja sin forskning, men om du redan vet var i Norge dina släktingar bodde är det enklast att genast börja med folkräkningarna och kyrkoböckerna. I Norge utfördes rikstäckande folkräkningar 1801, 1865, 1875, 1900 och 1910, samt 1885 för de större städerna. Dessa folkräkningar är tillgängliga via Digitalarkivet. Folkräkningen för 1875 är komplett för Nord-Norge, Østfold och snart också Vestfold, men när det gäller resten av landet pågår ett stort indexeringsprojekt med DIS-Norge Slekt og Data och FamilySearch för att snart även få en komplett folkräkning för 1875.

FamilySearch

På FamilySearch finns många av de norska kyrkoböckerna. I början av 1950-talet fick mormonerna mikrofilma

alla norska kyrkböcker mot att Norge fick en kopia. Dessa mikrofilmer finns nu digitaliserade och sökbara i deras databas. Men var uppmärksam på att en del material i databasen är inskickat av privatpersoner, informationen måste kontrolleras mot kyrkoböckerna då det förekommer mycket fel.

Kyrkoböcker

Det är inte bara Digitalarkivet som har lagt ut folkräkningarna. Registreringscentralen for historiske data i Tromsø, RHD, har också gjort det. De har en mycket bra sökfiness, man kan nämligen söka på kommunnummer. Detta är en stor fördel eftersom kommunnamnen kan stavas mycket olika i olika källor, medan numret förenar alla stavningar. Listan finns under *avansert søk*.

I både RHDs och Digitalarkivets databas är vissa kyrkoböcker indexerade och sökbara. Det är värt att kontrollera om "dina" kyrkoböcker är med på listan. Men oftast är det skannade kyrkoböcker, *Skanna kirkebøkene*, man får välja att söka i. Man kan klicka in på handling och årtal, i alla fall för de schematiska böckerna. När man började föra kyrkoböcker med förtryckta formulär är olika för varje socken, men i början av 1800-talet hade de flesta gått över till skjemaer. Innan dess förde prästen boken fortlöpande i kronologisk ordning. De förtryckta böckerna indelades i dop, konfirmation, vigslar och begravingar.

Några innehåller även in- och utflyttningslängder, de äldsta böckerna hade även vaccinationslistor.

Digitalarkivet

Digitalarkivet innehåller många olika källor som t.ex. bouppteckningsregister, pantböcker, äldre skattemantal och emigrationsprotokoll. Jag har valt att fokusera på de mest använda källorna i denna artikel. Mer information finns på Digitalarkivets och DIS-Norges webbplatser.

Om man inte vet var i Norge ens släktingar bott måste man göra en landsomfattande sökning i folkräkningen. Om de hette Nilsen eller Hansen är det inte så enkelt att hitta rätt person. Om släktingarna var inflyttade till Norge förvanskades ofta namnen till norsk stavning. Fyll i födelseort för att få färre träffar att gå igenom, men det gäller inte för folkräkningen 1801.

När man söker i Digitalarkivets folketellinger får man bäst resultat om man väljer sökalternativet *Børjar på* i namnrutan. Väljer man *Lik* får man inte med alla varianter. Har man valt sökalternativet *Innebelø* kan man t.ex. skriva *riistian* för att söka på både Kristian och Christian.

Folkräkningarna för 1910 och 1865 finns i ett nytt gränssnitt, som snart alla folkräkningar ska överföras till.

Bygdeböcker

I Norge finns en lång tradition av att ge ut bygdeböcker som ofta innehåller

Registreringssentral for historiske data

Søking i folketellingene for årene 1865, 1875, 1900 og 1910

Se bruksanvisning for skakt søk på fødested ved hjelp av fødestedskoder.

Velg utstillingsfelt:

☐ Fylke ☐ Fornavn ☐ Familienavn ☐ Fødselsår ☐ Fødested ☐ Bosted

Fyll ut ett eller flere felt

Følgende fødestedskoder kan brukes:

Fornavn: Inngår: Inngår:

* Og Eller

Inngår: Inngår: Inngår:

Kjenn: ☐ Mann ☐ Kvinne Fødselsår: Fra Til

Velg tellingsår:

☐ 1865 ☐ 1875 ☐ 1900 ☐ 1910

Søk

Fylkesoversikt: Avgrens søket til ett eller flere fylker hvis det er ønskelig.

☐ Austland ☐ Buskerud ☐ Rogaland ☐ Sør-Trøndelag

☐ Akershus ☐ Vestfold ☐ Hordaland ☐ Nord-Trøndelag

☐ Oslo ☐ Telemark ☐ Bergen ☐ Nordland

☐ Hedmark ☐ Aust-Agder ☐ Sogn og Fjordane ☐ Troms

☐ Oppland ☐ Vest-Agder ☐ Møre og Romsdal ☐ Finnmark

Avgrens søkinga til kommuner innenfor valgt fylke:

Registreringssentralen for historiske data i Tromsø, RHD, har også digitalisert folkräkningen.

➔ släkt- och gårdshistoria. Böckerna ger vanligtvis en bra överblick över alla som bott på en gård, personerna listas i familjeordning, även de som dött som barn finns med. Även här måste man vara uppmärksam på felaktigheter, kontrollera alltid mot kyrkoböckerna.

Prata med ditt lokala bibliotek för att låna böcker från Norge. Även om många bygdeböcker är digitaliserade, är de endast tillgängliga från en norsk IP-adress. Jag rekommenderar ett fysiskt besök på Nasjonalbiblioteket eller Deichmanske bibliotek i Oslo om du ändå är på Norge-besök.

Gravar

Dis-Norge Slekt og Data har i många år arbetat med att lägga upp alla norska gravar på internet. Våra medlemmar går bokstavligen från grav till grav och fotograferar och noterar, därefter läggs materialet in i databasen och blir tillgängligt för alla.

När vi fick listor, utan bilder, från gravferdsetaten växte databasen kolossalt. Denna databas är därför en mycket bra källa som man bör testa.

Forum och chatt

Om det visar sig svårt att hitta släktingar i Norge har Dis-Norge Slekt og Data en efterlysningssida på sitt Slektsforum. Det finns tydliga instruktioner för hur man lägger in en efterlysning, och jag tror jag kan garantera svar. I Slektsfo-

rumet finns även en grupp som hjälper till att tyda skriften i kyrkoböcker, något vi alla kan ha nytta av ibland.

Dis-chatten fungerar ungefär på samma sätt som Slektsforumet, med skillnaden att kommunikationen sker direkt.

Slutligen vill jag rekommendera en bok som alla som ska forska mycket på släkt i Norge bör skaffa sig, den finns nu i en uppdaterad, digital, utgåva: Våre røtter av Nils Johan Stoa och Lars-Jørgen Sandberg. 📖

Heideboken ☐ Graveloggen ☐ Nettstedskort ☐ Kontakt ☐ Jaktboken ☐ Innvald

Gravminner i Norge

Fornidene ☐ Finn gravplass ☐ Landskult ☐ Om prosjektet ☐ Engelsk

Navn	Georg J.G. Batevik
Født dato	22.06.1913
Død dato	09.01.1916
Født	JA
Rel	1
Ordnr	1
Merknad	Son av du kjære
Gravplass	Bakkeveik
Fylke/kommune	Hordaland/Austevoll
Registrerings forfatter	Utsi-kirkebygd
Registratur	Benedikte Johanne Tullenesen
Registrering tidspunkt	Juli 2003
Matrikal	
Fotograf	Vind og en del andre
Om registrering	Gravminner

Länkar:

DIS-Norge: www.disnorge.no

Aktuelt > Slekt og Data

Slektsverktøy > Genealogiske ressurser

Slektsverktøy > DISchat

Slektsverktøy > DISTreff

Slektsverktøy > Slektsforum

Kilder > Gravminner i Norge

Moderna och historiska kartor: <http://kart.statkart.no>

Digitalarkivet: www.digitalarkivet.no

Family Search: www.familysearch.org

Registreringssentralen for historiske data: www.rhd.uit.no

Utgivna bygdeböcker:

www.lokalhistorie.no > Bygdebøker

Släktlitteraturlista:

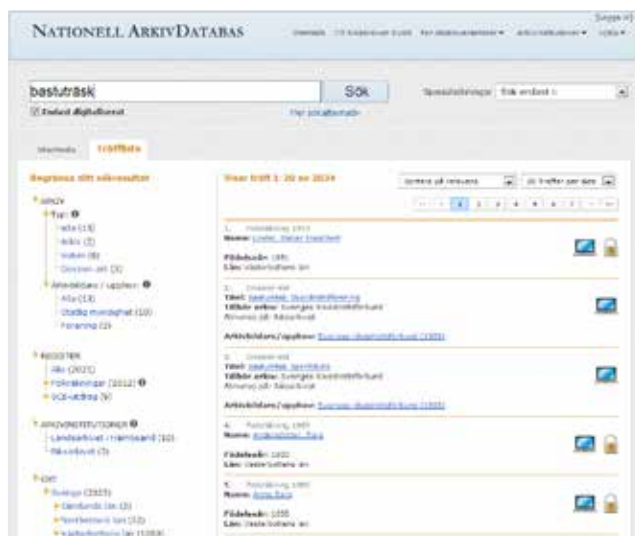
home.online.no/~cfscheel/sl-index.htm

Deichmanske bibliotek (folkebiblioteket i Oslo):

www.deichmanske-bibliotek.oslo.kommune.no

Nasjonalbiblioteket: www.nb.no

Vänster: I Gravminner finns information om gravar, ofta med ett foto.

Det räcker inte att man vet enbart ort, eller ort och län, man måste även veta i vilken socken orten ligger. Enligt Dispos finns t.ex. ett Bastuträsk i åtta olika församlingar i Västerbotten.

ANNA LINDER
diskulogen@dis.se

Släktforskning i Sverige

SVERIGE KAN DELAS IN PÅ OLIKA SÄTT, MEN NÄR det gäller släktforskning brukar man främst prata om ort, socken (församling) och län. Sverige är indelat i 21 län. Enklaste sättet att hitta var din ort hör hemma är att söka på internet, t.ex. i svenska Wikipedia. Ett annat hjälpmedel för att hitta information om en ort är att söka i DISPOS, en smidig ingång till digitala släktforskningskällor, på DIS hemsida. Du kan få reda på information om området med hjälp av kartor och länkar, men även information om källor och, i vissa fall, hjälp med att hitta ungefärligt sidnummer för den information du är intresserad av i kyrkoboken. Mer information om ortnamn kan man hitta i *Ortnamnregistret*, från Institutet för språk och folkminnen. Här kan både orter och gårdar finnas registrerade, med geografiska koordinater och dialektalt uttal.

Du kan få en bra start och goda släktforskarkontakter genom att söka i DISBYT. DISBYT är uppbyggt av utdrag från DIS medlemmars släktforskning. DISBYT når snart 26 miljoner poster. Om den som skickat in informationen angivit källor kan man få hjälp att hitta rätt bland kyrkoböckerna, ibland med en länk direkt till kyrkobokssidan med den eftersökta informationen.

Nationell ArkivDatabas, NAD, www.nad.ra.se, visar alla arkiv som finns i Sve-

rige. Skriv in din socken och kryssa i rutan framför *Endast digitaliserat* för att se vilka digitaliserade arkiv som finns.

Kyrkoböcker

I Sverige började många kyrkoböcker föras under 1600-talet, men det finns ett fåtal äldre kyrkoarkiv. I Västmanland och Dalarna började man tidigt hålla husförhör, redan på 1620-talet. Från 1686 skulle prästen föra en födelsebok.

De äldre kyrkoböckerna, fram till 1894, finns ute på landsarkiven och har blivit digitaliserade. Yngre material finns på landsarkiven eller kvar på pastorsexpeditionen, vilket gör att materialet kanske inte blivit digitaliserat än.

Vilket material som finns läsbart på internet regleras bl.a. av sekretesslagen. Om information som är yngre än 70 år (oftast) ingår blir det inte tillgängligt. Några av de vanligaste beteckningarna i svenska kyrkoarkiv är:

- AI: Husförhörlängder
- B: Flyttningsslängder
- C: Födelse- och doplängder
- E: Lysnings- och vigselängder
- F: Död- och begravningslängder

Husförhörlängderna fördes över 5–10 år. Församlingsböcker ersatte sedan husförhörlängder i slutet av 1800-talet.

De svenska kyrkoböckerna kan studeras, mot en avgift, hos SVAR, Genline, Ancestry och ArkivDigital. Genline

ägs av Ancestry som nyligen blev uppköpt av det europeiska riskkapitalbolaget Permira. I grunden erbjuder dessa aktörer samma kyrkoböcker. Skillnaden ligger främst i vilka extra arkiv eller databaser de erbjuder. Gå in på respektive aktörs hemsida för att se om de erbjuder det material du är intresserad av.

ArkivDigital fotograferar alla kyrkoböcker på nytt, i färg, vilket förbättrar läsbarheten. Om man köper världsabonnemang hos Ancestry kan man även söka efter emigranter. Ancestry har ett indexerat födelseregister för 1880–1920, som är mycket användbart då man söker efter personer som flyttat till okänd ort i Sverige. SVAR har indexerade och renskrivna folkräkningar för 1880, 1890, 1900 och 1910.

Nutid

Om du letar information om nu levande släktingar är det första naturliga steget att söka på internet. Ofta kan man t.ex. hitta fram till deras blogg eller Facebook-konto. På hemsidor som *birthday.se* får man information om namn, adress och födelsedatum på alla som bor på samma adress, om de är över 16 år. I telefonkatalogen hittar man namn, adress och telefonnummer, men här kan man även hitta dem som är yngre än 16 år.

Många lokaltidningar finns även på internet, så under familjesidorna kan

Sveriges släktforskarförbund: www.genealogi.se

Foto: Jan Nilsson

Utvecklare sökes!

Vi söker dig som vill bidra med dina utvecklarerfarenheter i en ideell förening och få en chans att samarbeta med andra engagerade släktforskare.

- Vi vill att DISBYT ska få en modernare layout med fler funktioner
- Vi vill förnya presentationen av HTML-exporten från DISGEN
- Vi planerar att göra en prototyp av en matchningsmodul för RGD (Rikstäckande Genealogisk Databas)
- Vi behöver fler DISGEN-utvecklare till ett nystartat tekniklyft

Vi tror i dagsläget att vi kommer att jobba med **PHP, MySQL, Javascript, CSS, HTML, XML** och **AJAX**. Du bör vara bekant med problemställningarna vid utveckling med hjälp av kompetenserna på klient- eller serversidan. En känsla för estetik är önskvärt för att få ett snyggt och lättanvänt användargränssnitt.

DISTANSUTBILDNING

I förra numret av Diskulogen skrev Bengt Kjällerström om distansutbildningen *Kom igång med DISGEN*. Det ledde till att studiecirklarna blev mer än fullbokade, varför en ny distanscirkel erbjuds redan i vår. Den kommer då att vara förbättrad med en del av deltagarnas uppslag. Gå in och titta på upplägget och anmäl dig redan nu! Du hittar studiecirklarna på www.kj2.se/start.shtm. Och anmälan finns på <http://kj2.se/test/anmalan.shtm>.

Foto: Kent Lundvall

Tack Bengt!

När Bengt Karlsson nu lämnar sin tjänst som kassör vid månadsskiftet oktober-november, efter 2 1/2 år, vill vi passa på att rikta ett stort tack till honom för hans enorma insatser. Bengt har, utöver att ha skött om bokföringen, även arbetat med marknadsföring och reklam, samt varit utställningsgeneral på de årliga Släktforskar dagarna. Tack Bengt och lycka till med din nya målsättning!

STYRELSEREFERAT

Här följer korta referat av vad styrelsen haft för sig på sina möten under året.

Februari (2 dagar i Linköping)

Diskussion om Släktforscardagarna 2012 och hur vi stödjer Dis-Mitt som är arrangör. Beslut att anställa utvecklare (DISGEN, DISBYT, ...) på heltid. Behandling av årets motion (om en "DISGEN-app") och andra förberedelser inför årsmötet. Kort rapport från RGD-arbetsgruppen som haft ett bra möte i Alvesta. Rapport om kommande DISGEN 8.2d. Därefter mest ekonomi och andra rapporter. Marknadsgruppen ledde en större diskussion om marknadsföring under lördagen.

Mars (1/2 dag i Lund)

Konstituerande möte, genomgång av firmatecknare, nomineringar till förbundet, med mera. Därefter fick vi en guidad tur på Landsarkivet i Lund. Som pappersvändare betraktade är tydligen Dis styrelse småhandlare, se bild på mycket tjock bok ovan.

Maj (2 dagar i Stockholm)

Marknadsgruppen presenterade en annonseringspolicy. Vi diskuterade budskap och framtoning samt åtskilliga andra detaljer om Släktforscardagarna. Det beslutades att årsmötet 2013 blir i Mölndal. RGD-arbetsgruppen genom Rolf Carlsson redovisade vad man kom-

mit fram till. Våldsamt diskussion utbröt. När dammet lagt sig och solen åter gått upp följde diverse avstämningar och rapporter. Diskussion om budgetprinciper och attestrutiner. Det beslutades att vi ska byta bank för att kunna använda koddosor för attestering. Rapport om DISGEN 8.2d, som ska släppas till Släktforscardagarna, avlades.

September (1/2 dag via Skype)

Dags för nya möbler på kansliet. Beslut om att medlemsavgiften blir oförändrad 150 kr för 2013, men att vi ska be om nytt bemyndigande för 2014. Vi summerade Släktforscardagarna i Gävle med för- och nackdelar vad gäller monter och arrangemang, samt började planera för 2013 i Köping. Marknadsgruppen rapporterade. Distansutbildning diskuterades; vi beslöt att inleda ett samarbete med Bengt Kjällerström och länka till hans kurser på hemsidan. Därefter väntade avstämningar och ekonomiska rapporter, och så konstaterade vi att vi fortfarande behöver en webbansvarig.

Oktober (2 dagar i Linköping)

Lördagen handlade om syfte och visioner för Dis "produkter" (DISGEN, DISBYT m.fl.). Vi beslutade att en RGD-

prototyp ska tas fram så att det finns något att utvärdera innan vi ev. går vidare med ytterligare arbete. Rapport avlades om nästa version av DISGEN, "DISGEN X", ack vilket arbete, men det går i alla fall framåt. Vi konstaterade att årets funktionärsträff på Frimurarehotellet var mycket lyckad. Några har varit besvikna på kartsnivornas innehåll. Returer accepteras. Diskussion om DISBYT-utveckling ägde rum; här ska vi försöka få till ett samarbete med Dis-Norge, som inleds med ett möte i Oslo. Ekonomin är fortsatt god, trots många utgifter. Diskussion uppstod kring tillkommande budgetposter 2013. För Rooted in Sweden har vi nu gjort ett avtal med Anna Linder och det ska komma två nummer under året. Vi pratade om distansutbildning och att åtgärderna från förra mötet innebär att Bengt Kjällerström är överväldnad av anmälningar. Vi försöker definiera ett antal steg för att få en modell som fler utbildare kan använda. Ett samarbetsavtal mellan Dis, ÖGF och Dis-Filbyter för forskarstugan i Linköping är utarbetat av Sture Bjelkåker och nu påskrivet.

STYRELSEN

BJÖRN JOHANSSON
bjornjohan@gmail.com

KARTORNA TÄCKER INTE ALLT

I förra numret berättade jag om de nya DVD-skivorna med historiska kartor som DIS tog fram inför Släktforscardagarna i Gävle.

I översikten för Generalstabskartan är det alltså de grönmarkerade ytor som ingår i denna specialutgåva. Dessa kartblad är alltså INTE heltäckande för hela landet. För detaljinformation om dessa kartors utbredning på församlingsnivå kan du besöka webbsidorna www.bjornj.se/GSK_nord respektive www.bjornj.se/GSK_syd.

Vill du studera Generalstabskartor över de ytor som inte är grönmarkerade kan du hitta dessa på Lantmäteriets webbplats www.lantmateriet.se.

Häradsekonomiska kartan har också ofullständig täckning. Och här existerar inga kartor över Småland, Öland, Gotland och stora delar av Norrland. För detaljinformation om kartornas täckning hänvisas du till Lantmäteriets webbplats.

DIS kansli säljer:

Generalstabskartor Syd 250 kr, plus porto.

Generalstabskartor Nord 250 kr, plus porto.

Häradsekonomiska kartor 250 kr, plus porto.

Alla tre tillsammans 650 kr, inkl. porto.

Tel. 013-14 90 43 eller dis@dis.se, se sidan 31.

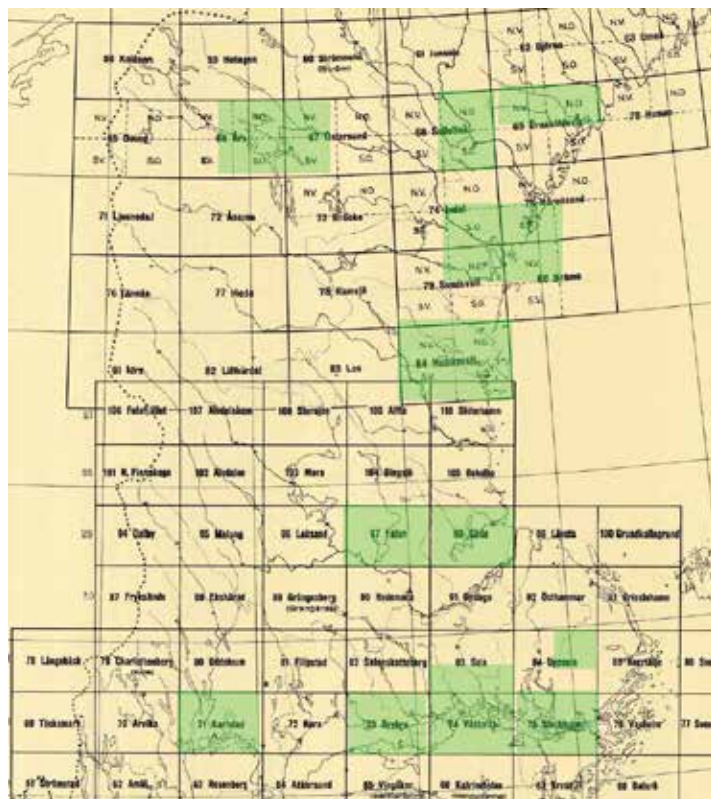

Foto: Bengt Karlsson

DIS-Danmark, styrelseledamot Gitte Christensen och ordförande Susanne Bratlov Fuglsang, besökte DIS forskarstuga i augusti.

Avlidna Dis-medlemmar

550	Sanfrid Schön, Göteborg
1155	Kjell Östby, Tranås
1585	Karl-Erik Aronsson, Immeln
1849	Erik Winrot, Liden
4855	Bengt Ågren, Upplands Väsby
6000	Lennart Ulin, Upplands Väsby
7384	Bengt Jansson, Årsta
8046	Rolf Skog, Hallstavik
11154	Maudh Loftén, Furudal
11479	Claes Waller, Örebro
20168	Einar Lagerholm, Gustavsberg
21745	Olof Darin, Ålta
24429	Barbro Markström, Härnösand
26821	Thomas Nilsson, Tenhult
31372	Marianne Bryske, Västra Karup
35293	Åke Skoglund, Falkenberg
46925	Stig Hammar, Linköping
47410	Hans Lundquist, Tierp
48173	Jeanette Holmström, Spanien
49262	Dennis Magnusson, Hålsö

Att söka sina rötter (DISCD#367)

Att söka sina rötter är ett bildspel om de första viktiga stegen i släktforskning, med kyrkoboken som källa.

Innehållet på skivan finns på SVARs hemsida som sökbar register. Detta får du tillgång till om du har ett aktivt SVAR-abonnemang.

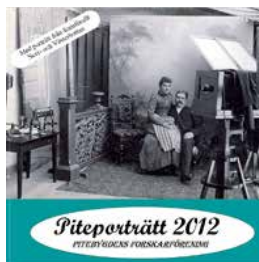
Riksarkivet – www.svar.ra.se

Rotemannen (DISCD#368)

DVD-skivan Rotemannen innehåller över 4,7 miljoner poster ur Rotemannsarkivet mellan 1878 och 1926. Hela staden utom Övre Norrmalm, Vasastan och Bromma finns med. Du kan även titta på skannade originalsidor om du har en internetuppkoppling samt läsa beskrivningar ur över hundra arkiv, från församlingar, skolor, sjukhus, regementen och företag.

Stadsdelarnas utveckling beskrivs i lite längre texter med bilder från de medverkande institutionerna, och med några högupplösta Stockholmskartor.

Sveriges Släktforskarförbund
Riksarkivet – www.svar.ra.se

Nya cd-skivor i Forskarstugan

DIS säljer ej detta material, det har köpts in till föreningens CD/DVD-bibliotek.

Döda i Sörmländska socknar (DISCD#369)

På Släktforskarförbundets Dödsdskiva nr 5 saknades många av de 20 församlingar som tillhör KfV Släktforskarförenings område. På vår skiva finns alla döda för åren 1895–1946 inom våra församlingar i Katrineholm, Flen och Vingåkers kommuner.

Pris: 125 kr medlemmar
175 kr ej medlem

Frakt och exp. kostnader tillkommer.
KfV Släktforskarförening – www.kfvslakt.se

Piteporträtt 2012 (DISCD#370)

DVD-skivan innehåller ateljétagna porträttfoton från fotografins ungdom fram till ca 1930. Det handlar främst om album och bilder insamlade i södra Norrbotten. Skivan, som innehåller drygt 75 000 bilder med 115 000 personer, är en guldgruva för den med anknytning till denna del av landet. 41 % av personerna är identifierade.

Pris: 395 kr för medlemmar i föreningen
495 kr för icke medlemmar

För postförsändelse tillkommer 30 kr i portoavgift.
Pitebygdens Forskarförening – www.piteforskare.se

Piteanor 2011 (DISCD#371)

Skivan är den sjätte versionen med kyrkomaterial från Pite Älvdal. Materialet har sedan förra versionen kompletterats med data fram till sekretessgränsen (70 år), förutom flyttlängder.

Årets version innehåller förutom ett stort antal rättelser, ett nyskrivet datorprogram och en hel del nyheter.

Pris: 395 kr för medlemmar i föreningen
495 kr för icke medlemmar

För postförsändelse tillkommer 30 kr i portoavgift.
Pitebygdens Forskarförening – www.piteforskare.se

Våra anor Blekinge 2011 v 4.0 (DISCD#372)

Sammanställning av 294 antavlor från 235 olika forskare. Bygger på material inlämnade av medlemmar i Blekinge Släktforskarförening eller personer med anknytning till Blekinge.

Pris: 80 kr
Blekinge Släktforskarförening – www.blekingesf.se

Våra anor Blekinge 2011 v 3.0 (DISCD#373)

Blekinge Släktforskarförening – www.blekingesf.se

Nu är farfarsfar online (DISCD#374)

Riksarkivet – www.svar.ra.se

Ydre Härad och Kinda Härad (DISCD#385)

Samtliga familjer i gårdar och torp i Asby, Norra Vi, Sund, Svinhult, Torpa och Västra Ryds socknar i Ydre kommun. Tidersrum, Kisa, Västra Eneby, Oppeby och Kätilstad i Kinda kommun, 1600–1930 talet. Samt soldater med familjer i hela Ydre Kompani samt Ydre delen av Vifolka Kompani.

Ydre Kompani är gjord genom en cirkel med Birgitta Råäf som cirkelledare. Övrigt är forskat av Olov Mattsson. Köpes via Olov Mattsson, mattsson.olov@gmail.com.

Pris: 130 kr

Medlemsbeställningar

Medlemmar kan beställa från Dis på vår hemsida www.dis.se > Föreningen > Beställningar eller genom att ringa Dis kansli på telefon 013-149043. Betala i förskott till Dis plusgirokonto 14033-5 eller bankgiro 5009-6742. Ange alltid medlemsnummer och vilken vara det gäller. Porto ingår i priserna om annat ej anges. Ring Dis kansli vid frågor!

Disgen

- DISGEN 8.2d 750 kr
- Uppgradering 350 kr
(uppgradering från DISGEN version 8.1 eller äldre)

Vill man köpa en uppgradering för 350 kr krävs oavbrutet medlemskap sedan förra köpet av DISGEN. Saknas oavbrutet medlemskap får man köpa en 8.2d för 750 kr för att uppgradera sig.

CD/DVD-skivor

- Sveriges Befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 och 1990.
- Sveriges Dödbok (1901-2009)
- Begravda i Sverige, version 2 Rotemannen

Pris: 500 kr per CD/DVD-skiva. Porto tillkommer med 30 kr oavsett antal skivor.

- Svenska Ortnamn

Pris: 200 kr per CD/DVD-skiva. Porto tillkommer med 30 kr oavsett antal skivor.

- Generalstabskarta syd
- Generalstabskarta nord
- Häradsekonomisk karta

Pris: 250 kr per DVD-skiva, porto tillkommer med 30 kr oavsett antal skivor.

Paketpris: De tre DVD-skivorna för 650 kr, inkl. porto.

Släktforskarförbundets handböcker

1. Emigrantforskning (Anna-Lena Hultman & Ted Rosvall)
2. Fader okänd (Elisabeth Reuterswärd)
3. Kartforskning (Karl-Ingvar Ångström & Björn Johansson)
4. Soldatforska! (Lars Ericson Wolke)

Pris: 200 kr per del 1-3, 230 kr för del 4, porto tillkommer med 50 kr oavsett antal handböcker.

Paketpris: del 1-4 för 830 kr, inkl. porto.

Böcker

1. Sorsele: Samesläkter, del 1, 230 kr
Samesläkter i Ammarnäsområdet med rötter i Tärna och Arjeplog
2. Sorsele: Samesläkter, del 2, 280 kr
Nybyggarsläkter av samiskt och svenskt ursprung från Ammarnäs till Sorsele.
3. Sorsele: Samesläkter, del 3, 280 kr
Hans Ersson – ett urval av hans ättlingar inom Sorsele kommun.
4. Sorsele: Samesläkter, del 4, 330 kr
Hans Erssons sonsöner, Johan Hansson, ättlingar inom Sorsele kommun.
5. Sorsele: Samesläkter, del 5, 280 kr
Komplement till bok 2-4 i Sorsele.
av Thea Hälleberg
(porto ingår i alla priser)

Övrigt

- Ansedelblock (25 blad/block)
- Antavla (hopvikt, passar A4-pärm)
Pris: 50 kr.

Äldre nr av Diskulogen

- I mån av tillgång 20 kr/nr

Dis-pin

Dis-pin emalj/gulmetall 25 kr

Register till vigsellängder

Se Dis hemsida.

Jag har haft dator- och mejlproblem i oktober och början av november. Om någon saknar svar från mig beror det förmodligen på att bidraget försvunnit ut i cyberrymden. Kontakta mig eller skicka ett nytt utdrag.

Christer Thörn
Disbyt-ombud

DISGEN/Linux Sverige

Roy Johansson, Götene	0511-58020
roykleva@gotanet.com	dag+kv
Peter Landgren, Brunskog	0570-53021
peter.talken@telia.com	

Äldre DISGEN/Mac

Kerstin Bjernevik, Kista	08-7511630
kerstin.bjernevik@bredband.net	
Kerstin Olsson, Eslöv	0413-15697
kerstin@dis-syd.se	
Sven Olby, Västerås	021-20494
sven.olby@telia.com	

Reunion/Mac

Helge Olsson, Anderslöv	0410-20002
helge@dis-syd.se	
Sven Lövfors, Axvall	0511-62025
sven@lovfors.se	
Gunilla Hermander, Hudiksvall	0650-94188
macnilla@telia.com	
Micael Olsson, Åre	
micael.olsson@itare.se	
Kerstin Farm, Marfors	0701-770111
kerstin@farm.se	

Min Släkt/PC

Torgny Larsson, Malmö	(040-510766)
t.larsson@tele2.se	
Elinor Elmborg, Södertälje	08-55013205
jagelli@hotmail.se	
Lotta Sörensen, Sölvesborg	0704-407436
lotta.1957@gmail.com	
Kjell Croné, Göteborg	031-159538
kjell.crone@home.se	kv
Annelie Lindgren Kedehag, Bollebygd	(033-288388)
petared@gmail.com	kv
Daniel von Schantz, Falun	
daniel.von-schantz@edu.borlange.se	
Bo Svartholm, Frösön	063-44286
bo.svartholm@snf.se	

Sedan förra numret av Diskulogen har Patrick Johnson i Linköping slutat som Disgen-fadder, tack för dina insatser. Ny Reunion-fadder är Sven Lövfors i Axvall.

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Faddrarna är listade i postnummerordning.

DISGEN/PC Sverige

Fadderlista i postnummerordning

Rolf Ahlinder	Handen	0739-127288	rolf.ahlinder@dis-ost.se
Staffan Bodén	Tullinge	08-7788733	(hampus3249@gmail.com)
Stig Geber	Uttran	08-53030734kv	stig.geber@telia.com
Håkan René	Vällingby	08-57974560dag	(hakan.rene@gmail.com)
Carl-Göran Backgård	Åkersberga	08-54061136	cg@milstolpen.org
Torgny Larsson	Malmö	(040-510766)	t.larsson@tele2.se
Bengt Kjellerström	Lund	(0702-703944)	bengt@kj2.se
Anders Larsson	Svedala	040-400233	anders@dis-syd.se
Jan Nilsson	Staffanstorps	046-255788kv	(fotojanne@bredband.net)
Gunnar Persson	Höganäs	042-330515	(gunnar.persson@mailbox.swipnet.se)
Caj Nilsson	Svalöv		caj.nilsson@tele2.se
Rune Jönsson	Kristianstad	044-245217	(runejoensson@telia.com)
Donald Freij	Värnamo	(0370-650793)	donald@freij.se
Arne Sörlöv	Tving	0455-70304	(arne@sorlov.com)
Jan Jutefors	Rockneby	0480-66565kv	(jan.jutefors@telia.com)
Christina Claeson	Göteborg	031-159538kv	ch_claeson@hotmail.com
Jan-Åke Thorsell	V Frölunda	031-291155	(jama.thorsell@spray.se)
Kent Lundvall	Uddevalla	0522-74740	(k.lundvall@telia.com)
Karl-Erik Lerbro	Kinna	0320-13235dag+kv	(karl-e.Lerbro@telia.com)
Kristina Andersson	Lidköping	(0510-27093kv)	foreningar.kristina@gmail.com
Robert Mallander	Taberg	(036-308148kv)	robert@mallander.se
Börje Jönsson	Eksjö	0381-10840	(b_json@hotmail.com)
Karl-Edvard Thorén	Linköping	013-101151dag+kv	(karlet@comhem.se)
Torsten Ståhl	Norrköping	011-148066	(totta.stahl@telia.com)
Elisabeth Molin	Havdhem	0498-481377	(elisabeth@imolin.se)
Stig Svensson	Flen	0157-70138	(runeby@telia.com)
Gunnar Jonsson	Säffle	0533-10559	dis707@kilagenealogen.se
Bengt Hammarström	Karlskoga	0586-36587	b.hammarstrom@telia.com
Jan Wallin	Örebro	(019-183830kv)	jan.wallin.orebro@telia.com
Claes Embäck	Gävle	026-192500	(classe.e@tele2.se)
Kurt Wikholm	Gävle	026-102344	(kwikholm@gmail.com)
Tony Rodin	Bollnäs	(070-3506304)	tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo	Frösön	063-44666	(bodil.orremo@bredband.net)
Arne Bixo	Fränsta	0691-30502	(arne.bixo.dis@telia.com)
Joacim Söderström	Sundsvall	060-155030	(joacim.h.soderstrom@telia.com)
Örjan Öberg	Härnösand	0611-22188	(orjan@bakskuru.se)
Peter Johansson	Örnsköldsvik	0660-375567	(peter.johansson-oer@telia.com)
Lennart Näslund	Örnsköldsvik	0660-372109kv	(lintagan@home.se)
Tommy Jacobsson	Umeå	090-32493	tommy.umea@gmail.com
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	(laila.tuva@telia.com)

DISGEN/PC Danmark

Georg Agerby	Brøndby	+45-43965337	g.agerby@jubii.dk
--------------	---------	--------------	-------------------

DISGEN/PC Finland

Max Forsén	Nämnäs	+358-405857158 kv	(mforsen@tawi.fi)
Henrik Mangs	Vasa	+358-500268361 kv	henrik.mangs@netikka.fi

DISGEN/PC Norge

Knut Egil Hamre	Halden	+47-69176169	keh-dis@online.no
Alf Christophersen	Songe	+47-37164209	alf.christophersen@medisin.uio.no

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och mejl. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta genom att du kontaktar en fadder, eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig

1. att ha tagit en säkerhetskopia innan samtalet (mejl)
2. att följa fadderns råd på egen risk
3. att ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

DISBYT-ombud (Sverige)

Carl-Olof Sahlin, Täby 08-7563314
carl-olof.sahlin@telia.com

Christer Thörn, Perstorp 0709-967687
disbyt@dis-syd.se

Donald Freij, Värnamo 0370-650793
donald@freij.se

Lena Zariqi Henriksson, Lessebo 0702-444115
leza@bredband.net

Charlotte Börjesson, V Frölunda 031-478093
charlotte.borjesson@telia.com

Hans Vappula, Landvetter 031-945132
hans.vappula@gmail.com

Håkan Asmundsson, Linköping 013-154126
hakan@asmundsson.nu

Rolf Eriksson, Vikingstad 013-81283
rolferiksson@brevet.se

Kerstin Malm, Örebro 019-260585
kegubi60@gmail.com

Boine Nurmi, Västerås 021-417344
boine.r@nurmi.nu

Bernth Lindfors, Njurunda 060-31524
bernth.lindfors@telia.com

MAC

DISBYT-ombud (Sverige & Finland)

Gunnar Bergstedt, Stockholm 08-250966
gunnar.bergstedt@gfh.se

Dis Arkiv

c/o Jan Nilsson, Lagerlöfs väg 14, 245 32 Staffanstorp
dis_arkiv@dis.se 046-255788 kv

Daniel

Eva

Elisabeth

Marianne

Staffan

Kjell

Charlotte

Josefine

Bo

Ulf

Karl-Ingvar

Ordförande

Daniel Berglund, Hängestensvägen 38, 421 67 Västra Frölunda,
031-443 143,
daniel.zz.berglund@gmail.com

Vice ordförande

Eva Dahlberg, Brunnsgatan 28, 553 17
Jönköping, 036-169 857,
eva_dahlberg@bredband.net

Sekreterare

Elisabeth Leek, Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Ekonomiansvarig

Marianne Strömberg, Sleipnervägen 13 2tr
136 42 Handen, 08-777 66 82
marianne.stromberg@bredband.net

Övriga ledamöter

Staffan Knös

Kyrkogatan 5, 372 30 Ronneby
0457-14093, 1338-sek@telia.com

Kjell Croné, Odinsgatan 20 B,
411 03 Göteborg
031-159538, kjell.crone@home.se

Charlotte Börjesson

Tenorgatan 8, 42138 Västra Frölunda
031-478093, charlotte.borjesson@telia.com

Josefine Nilson, Brunstorpssvägen 26 A
561 36 Huskvarna
036-145450, josefine-nilson@swipnet.se

Bo Kleveland, Solhaga 7, 582 47 Linköping,
013-104 204, bok+dis@kleve.se

Ulf Frykman

Arrendegatan 5, 583 31 Linköping,
013-2149 37, ulf.frykman@bredband.net

Karl-Ingvar Ångström

Hemmansvägen 87,
871 53 Härnösand, 0611-203 41,
karl-ingvar.angstrom@telia.com

Valberedning

Sammanställande: **Sture Bjelkåker**,
013-150902, sture.bjalkaker@comhem.se

Dis-Nord

c/o Linder, Burliden 7,
937 92 Burträsk, 070-2294804
ordf_nord@dis.se
Hemsida: www.dis-nord.se
Ordf: Anna Linder

Dis-Mitt

c/o Lilliesköld, Johannedalsv 150,
863 37 Sundsvall,
060-155 030, ordf_mitt@dis.se
Hemsida: www.dis-mitt.se
Ordf: Rolf Lusth

Dis-Bergslagen

Ekevägen 2 B, 722 18 Västerås,
021-14 33 61
ordf_bergslagen@dis.se
Hemsida: www.dis-bergslagen.se
Ordf: Brage Lundström

Dis-Öst

Anderstorpssvägen 16,
171 54 Solna, 08-7511630,
ordf_ost@dis.se
Hemsida: www.dis-ost.se
Ordf: Kerstin Bjernevik

Landsarkivet i Härnösand

I september åkte tolv medlemmar från Norrbotten och Västerbotten på besök på Landsarkivet i Härnösand. Resan var mycket lyckad. Det kanske kan bli en årlig tradition?

Vi blev guidade av Louis Nyberg på Landsarkivet. Vi fick en genomgång av vilka forskningsmöjligheter som finns på Landsarkivet. Även hur sökmotorn för NAD fungerar och är organiserad presenterades. Vi hann också se en del historiska böcker.

Lunchbuffé intogs på Café Samba. Mätta och belåtna återvände många till arkiven för att bedriva egen forskning.

Foto: Göran Skog

Släktforskarlagarna är sedan länge över och verksamheten i föreningen har återgått till det mer normala. Arrangemanget i Gävle avlöpte utan några större fadäser och arrangörerna fick av de flesta besökarna fullt godkänt. Det som nu återstår är att slutsommara och se om det eventuellt blir ett ekonomiskt tillskott till föreningens verksamhet.

Redan innan Släktforskarlagarna gick av stapeln hade planeringen för nästa större arrangemang påbörjats. DIS-Mitt firar 20-årsjubileum detta år och vi beslutade att fira detta på flera platser inom föreningens verksamhetsområde.

Inom styrelsen har under verksamhetsåret diskuterats organisationsförändringar, där även vissa frågor ställts till DIS centralt. Mer information om dessa förändringar kommer senare.

ROLF LUSTH

Dis-Mitt fyller 20 år!

I november fyllde DIS-Mitt 20 år. Detta har firats både i Östersund, Sundsvall och Gävle.

* På Medborgarskolan i Östersund, 17/11, kunde man lyssna till ett föredrag med normannen Finn Karlén från Statsarkivet i Trondheim.

* På Kulturmagasinet i Sundsvall, 18/11, kunde man beskåda en minuställning i foajén samt lyssna till två föredrag där Karl-Ingvar Ångström berättade om Kulturarvsprojektet och Finn Karlén berättade om vad som finns på Statsarkivet i Trondheim.

På kvällen kunde man även avnjuta DIS-Mitts jubileumsmiddag, en tvårätters middag på Arena-restauranten.

* På Clarion Hotell Winn i Gävle, 24/11, kunde man lyssna när Hans Hanner höll föredrag om inrikes pass. Därutöver medverkade ABM-gruppen (Arkiv, Bibliotek, Museum) i Gävle med utställning och presentationer. Claes Embäck gav en demonstration av DISGEN 8.2d. Vi bjöd på fika.

Medlemsmöte i Piteå

DIS-Nord hade ett medlemsmöte i Piteå lördagen den 24 november, med föredrag, information och fika.

STYRELSEN

Dis-Bergslagen har nyligen träffat en uppgörelse med ABF så att vi får disponera en lokal i Västerås centrum för våra "öppet hus". Dessa har hittills ägt rum en vardags-eftermiddag ena veckan och söndagseftermiddag andra veckan. Lokalen ligger vid Kopparbergsvägen, som betraktas som en av vårt lands historiskt mest betydelsefulla vägar. Den slutade vid vägen och hamnen i uppstaden Västerås. Den har sitt namn av att efter denna transporterades, forades, kopian från Tiskasjöberg (Falu koppargruva) långt före 1000-talet. Därefter har stångjärn, mässing och tackjärn från gruvor, hyttor och hamnar forats ner till Mälaren. Från 1000-talet till "bruksdöden" vid mitten av 1800-talet forades vissa år uppemot 5 000 ton, framför allt stångjärn.

Vår arbetsgrupp som arbetar med att ta fram en uppföljning av grundkursen i DISGEN 8.2 arbetar oförtrutet vidare. Grundkursen har vi sålt i ganska stora mängder. Den mest "exotiska" beställningen hittills är från en PRO-grupp i Norrbottens inland, på gränsen till landskapet Lappland.

Vi har kontinuerligt Tematräffar på de större orterna, Västerås, Köping, Örebro och i Värmland, och medverkar vid släktforskarklubbers möten. I slutet av september 2012 deltog vi vid den populära "Släktforsarmässan" i Eskilstuna. Planer finns på att vi inom ramen för Bergslags-samverkan, en samarbetsgrupp för släktforskarföreningar i Västmanland, Örebro, Värmland och Dalarna, ska ordna lokala "Släktforsarmässor".

En aktivitet som vi hoppas ska ge oss möjlighet att presentera såväl Dis-Bergslagen som Bergslags-/Mälarenregionen är Släktforskarlagarna, som kommer att äga rum i Köping i augusti 2013.

Under tematräffen i Västerås i oktober visade undertecknad glimtar från några "Släktböcker". De är gjorda i PowerPoint med hjälp av DISGEN (tabellform och antavlor i grafisk form), med probandens egna foton, historiska kartor från Lantmäteriet (från 1600-talet), Landskapshandlingarna (1539-1620), Älvsborgs lösen (1571), boskapskattelängder (ca 1620-1640), mantalslängder (1642-1800-talet), soldatrullor m.m. De mest kända handlar om Liza Marklunds och landshövdingen i Östergötlands släkt. Landshövdingen fick sin bok i samband med öppningen av Släktforskarlagarna i Norrköping 2011.

BRAGE LUNDSTRÖM

En av våra programpunkter under hösten har handlat om Långhundraleden, från Fyrisån till Östersjön. Den gamla vikingatida vattenleden, som skar genom landskapet mellan Uppsala och Östersjön ungefär vid Åkersberga. Jan Wirstad tog oss med på en intressant resa.

Ett annat föredrag handlade om milstolpar och gästgivargårdar, främst i Uppland. Vi fick lära oss om olika typer av milstolpar och deras uppgifter. Gästgivargårdarna hade vi ju själva haft som tema för vår monter i Gävle i somras, men för medlemmar som inte hade möjlighet att besöka den var det här ett nytt tillfälle att lära sig om dessas funktion genom historien. Dessutom fick vi ta del av helt nya uppgifter om Märstas gästgivargårds 1600-talshistoria och samhället NyMärstas uppkomst. Den som vägledde oss var Stefan Nordin, våghistorisk forskare som kartlagt många mil väg genom Sverige.

Vi har även haft möjlighet att lära oss om vad man kan hitta i Krigsarkivet. Det var ett mycket välbesökt föredrag, som hjälpte till att förtydla vårt höstmöte. I ett annat föredrag fick vi veta mer om vad man kan hitta i Riksdagens bibliotek och arkiv. Där efterfrågades våra uppgifter om de riksdagsmän vi hittar i släkten. Så hör av er och berätta. Se www.riksdagen.se > Bibliotek.

Vårens program är om möjligt lika hövart. Välkomna!

KERSTIN BJERNEVIK

Foto: Brage Lundström

Dis-Filbyter

c/o Frykman, Arrendegatan 5,
58331 Linköping,
013-214937, ordf_filbyter@dis.se
Hemsida: www.dis-filbyter.se
Ordf: Ulf Frykman

Vi har haft välbesökta föreläsningar i Linköping, Norrköping, Katrineholm och Mjölby. Kurser har hållits i Linköping och Norrköping med många deltagare.

I Linköping har vi hållit en kartkurs och en nybörjarkurs och en fortsättningskurs i DISGEN. I Norrköping har vi haft en kartkurs, en soldatforskningskurs och en kurs i att hitta i NAD.

Vidare har vi haft minikurser i Norrköping om domböcker, bildbehandling, kartor och om att göra en släktbok.

Forskarlokalen i Linköping och Norrköping har hållits öppen av stugvärdar som har hjälpt besökare att hitta sökt information.

Planering för kurser och föreläsningar i vår pågår.

ULF FRYKMAN

Foto: Ulf Frykman

Dis-Väst

c/o Holm, Lilla Fridhemsgatan 2,
414 73 GÖTEBORG
ordf_vast@dis.se
Hemsida: www.dis-vast.o.se
Ordf: Jonny Holm

Höstvädret till trots har Dis-Väst haft många aktiviteter. Höstmötet i Uddevalla blev en storslagen tillställning med över 1200 besökare på Bohusläns Museum. Det är fantastiskt att se att så många är intresserade av släktforskning. Programmen *Allt för Sverige* och *Vem tror du att du är?* har säkert bidragit till det ökade intresset. De kurser som vi har haft för våra medlemmar, dels i samarbete med Vuxenskolan i såväl Göteborg som Mölndal har varit välbesökta. Även på andra orter har flera medlemmar av Dis-Västs styrelse hållit föredrag och informerat om DISGEN. Charlotte Börjesson har rest runt i USA på SwedGen Tour 2012, av bloggen att döma ett mycket uppskattat arrangemang.

För att kunna arrangera alla dessa möten, träffar och annat behövs några som håller i det hela. Dis-Väst programkommitté kanske kan vara något för dig som har goda idéer om bra platser att besöka eller tycker om att planera? DIS-Västs upptagningsområde är stort, med många potentiella ställen att hålla våra möten på. Hör av dig till någon i styrelsen om du tycker det verkar intressant. Adresserna finns på vår hemsida www.dis-vast.o.se. Hemsidan är för övrigt under omarbeting och vi hoppas kunna presentera en ny version under vintern.

Många av DIS-Västs styrelsemedlemmar var i Linköping på den årliga fadderträffen, i år med fokus på den uppdaterade kartfunktionen i DISGEN. Fadderverksamheten är också en stor del i arbetet med att ge stöd till våra medlemmar och det är alltid lika trevligt att lyckas lösa ett problem. Dis-Väst har även faddrar för Min Släkt då vi vet att de är många av våra medlemmar som använder det programmet.

Snart stundar jul och nyår och några lediga dagar. Dis-Väst ser fram emot en spännande vår där vi bland annat arrangerar Föreningen DIS årsmöte på Hotell Scandic i Mölndal den 9 mars.

CHRISTINA CLAESON

Dis-Småland

c/o Timander, Landshövdingeg. 10,
392 31 Kalmar
ordf_smaland@dis.se
Hemsida: www.dis-smaland.se
Ordf: Rainer Timander

Skogsfinsk bebyggelse

De områden som är mest befolkade av skogsfinnar finns i norra Dalarna och en bit upp i Norrland. Företeelsen har sitt ursprung i den dåvarande svenske kungens önskan om att befolka trakter som inte var bebodda.

Skogsfinnarna kom främst från Savolax i östra Finland, trakter som hade svårt att livnära sin befolkning. Löften om skattefrihet i upp till åtta år lockade många att söka sin lycka i den svenska delen av landet.

Precis samma sak hände med savolaxarna som lockades att flytta till det erövrade Ingermanland. Marken var bördig och gav god avkastning. Ingermanland förlorades av Sverige i och med Karl den XII förlust i slaget vid Poltava. Trots att landet återgick till Ryssland fick befolkningen vara kvar i stort sett i orubbat bo fram till den ryska revolutionen 1917.

Annelunda var det med skogsfinnarna, de ägnade sig åt s.k. svedjebruk. Till en början gick det lugnt till. Efterhand som skogsfinnarna flyttade till andra närliggande marker blev det konfrontationer med den bofasta befolkningen.

När det gäller namnskick fanns de klassiska problemen – invandrararnas namn var inte gångbara för ursprungsbefolkningen. Finnarna kunde inte svenska, så de levde sitt eget liv. Det märks fortfarande när man studerar kartor från dessa trakter. Många orter, platser, sjöar, mossar och gårdar har finskklingande namn. Ursprungligen var de helfinska men efterhand har de försvenskats av svenska präster och andra som bosatt sig där.

Med tiden upplevde det uppväxande släktet det besvärande med namn som var svåruttalade, prästerna bidrog nog till att ge andra namn som var mer svenska.

Samma sak hände i Ingermanland fast där var det tyska präster som var verksamma. Prästerna var tysktalande, befolkningen talade enbart finska och på senare tid fanns även influenser från ryska. Kyrkoböckerna därifrån är lindrigt sagt svårtolkade. Tyska präster tolkade finska namn fonetiskt, alla sifferdata var skrivna på tyska, utom i ett fåtal fall då de var noterade med siffror.

Min hustru är född i Orsa och vi har anledning att tro att det finns en koppling till skogsfinnarna. Just nu när jag en förhoppning om att via finska släktforskare kunna komma vidare.

RAINER TIMANDER

Dis Syd

Porfyrvägen 20,
224 78 Lund,
ordf_syd@dis.se
Hemsida: www.dis-syd.se
Ordf: Jan Nilsson

Höstmöte i Vä

Knappt 70 medlemmar besökte DIS Syds höstmöte söndagen den 7 oktober i Vä församlingshem. Vår ordförande Jan Nilsson hälsade de närvarande välkomna och särskilt eftermiddagens föredragshållare, författaren och lokalhistorikern Tor Flensmarck, bosatt i Vä. Tor berättade historien om när svenskarna brände den danska staden Vä för 400 år sedan. "Vä staden som brann och försvann!" var temat för föredraget. Från Väs storhetstid finns ruinen S:t Gertruds kapell kvar. Tor gav åhörarna en kritisk granskning av det han kallade "tre envisa sanningar" om Vä. Den första är att svenskarna brände Vä till grunden, den andra att Vä var en liten och obetydlig stad och den tredje att staden saknade försvarsanläggningar.

Foto: Rut Flensmarck

Tors föredrag visade åhörarna med en källkritisk genomgång att de s.k. envisa sanningarna om Vä inte är några absoluta sanningar utan kan ifrågasättas på flera punkter. Och det gjorde Tor Flensmarck på ett utomordentligt sätt och de närvarande fick viktiga kunskaper om staden Väs historia. På föredraget följde som vanligt en livlig frågestund.

Efter föredraget trakterades deltagarna med kaffe och te med frallor. Därpå hade medlemmarna möjlighet att ställa frågor om DIS produkter, DISGEN, DISPOS och DISBYT till de faddrar som fanns på plats; Helge Olsson, Anders Larsson, Caj Nilsson, Gunnar Persson och Jan Nilsson samt dessutom till Skånska Knektregistrets Eva Ström. Man kunde också prata med ledamöterna i DIS Syds styrelse Kerstin Olsson, Rune Jönsson, Bo Lundgren och Staffan Knös.

JAN NILSSON

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping

POSTTIDNING **B**

I stugan kan du forska i mer än hundra cd-skivor. Du kan också forska med hjälp av ett antal abonnemang på internet som t.ex. folkräkningar i USA och Sverige, skannade kyrkböcker i Sverige och lokala databaser för Östergötland och Linköping. Ring gärna innan besöket då det ofta är fullsatt vid datorerna.

Varför bli medlem i Föreningen Dis?

DISBYT

Få tillgång till vår släktdatabas med över 25 miljoner poster.

DISGEN

Köp Sveriges mest spridda släktforskningsprogram med support.

DISKULOGEN

Få en tidning 4 gånger per år med det senaste inom området datorhjälp och släktforskning.

FORSKARSTUGAN

Få tillträde till forskarstugan i Linköping där du kan testa cd-skivor, abonnemang och läsa släktforskartidningar.

REGIONFÖRENINGAR

Få tillgång till regional verksamhet med kurser, möten och extra medlemsservice runt om i landet.

www.dis.se

Gamla Linköping, Hovslagaregatan 3
013-149 043
måndag-fredag kl 9-12 och 13-16